

Siguldas novada skolēnu lasīšanas un brīvā laika pavadīšanas paradumi

Ziņojums par skolēnu aptaujas rezultātiem

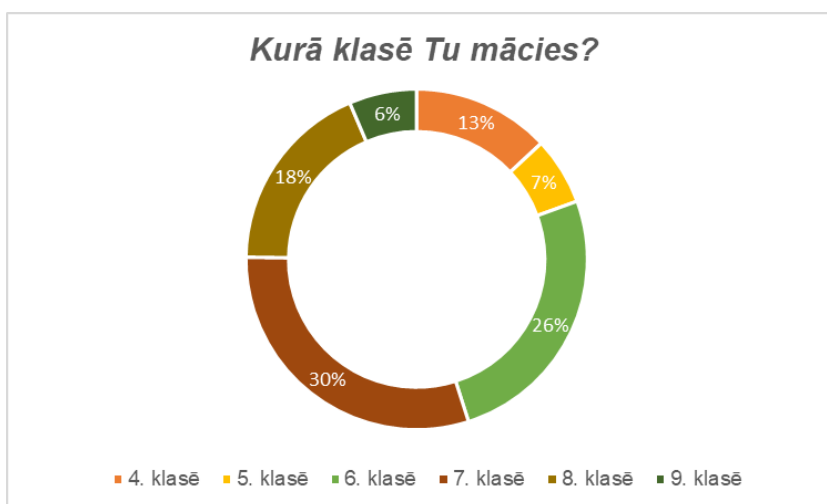
2022

SATURS

IEVADS	3
1. SKOLĒNU BRĪVĀ LAIKA PAVADĪŠANAS PARADUMI	5
2. SKOLĒNU LASĪŠANAS PARADUMI	7
2.1. Skolēnu lasīšanas paradumi	7
2.2. Skolēnu attieksme pret grāmatu lasīšanu	10
2.3. Grāmatu lasīšanas paradumi skolēnu ģimenēs	13
3. ATZIŅAS LATVIEŠU VALODAS UN LITERATŪRAS STUNDĀM	22
3.1. Skolēnus interesējošās tēmas	22
3.2. Bibliotēkas apmeklēšana	24
3.3. Skolēnu ieteikumi latviešu valodas un literatūras stundām	27
SECINĀJUMI	34
PIELIKUMS	36

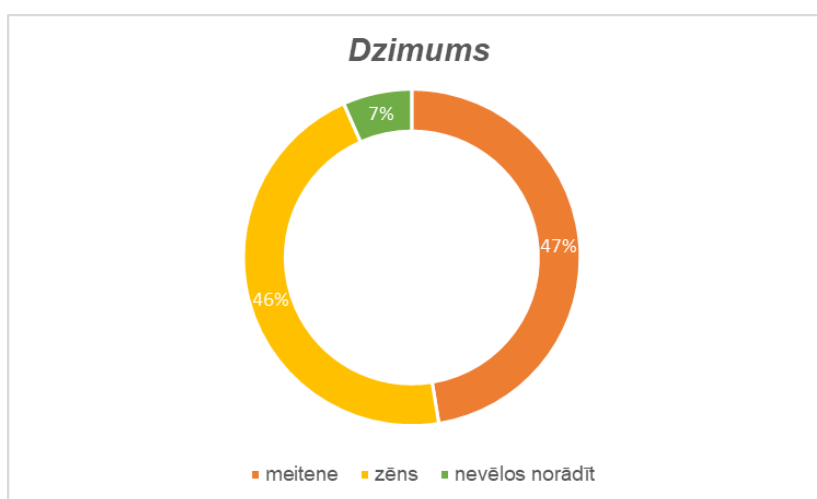
IEVADS

Siguldas novada Kultūras centra pārstāvji no 2022.gada 12. aprīļa līdz 26. aprīlim veica desmit novada izglītības iestāžu (Siguldas Valsts ģimnāzijas, Siguldas pilsētas vidusskola, Siguldas 1. pamatskola, Allažu pamatskola, Mores pamatskola, Laurenču sākumsskola, Krimuldas vidusskola, Garlība Merķeļa Lēdurgas pamatskola, Mālpils vidusskola, Inčukalna pamatskola) skolēnu aptauju ar mērķi detalizētāk izzināt skolēnu intereses, brīvā laika pavadīšanas veidus, lasīšanas paradumus, kā arī ieteikumus skolotājiem latviešu valodas un literatūras stundām. Aptaujā kopumā piedalījās 468 skolēni no 4.klases līdz 9. klasei - 13% no visiem respondentiem ir 4.klases skolēni, 7% - 5.klases, 26% - 6.klases, 30% - 7.klases, 18% - 8.klases un 6% - 9. klases (*skat. 1.grafiku*).

1.grafiks. Respondentu sadalījums klašu grupās. $n=468$

Skatoties uz sadalījumu pēc dzimuma, 47% no visiem respondentiem ir meitenes, 46% ir zēni, bet 7% skolēnu nevēlējās norādīt savu dzimumu (*skat. 2.grafiku*).

2.grafiks. Respondentu sadalījums pēc dzimuma. ($n=468$)

Ziņojums par aptaujas rezultātiem atspoguļo datus par visiem aptaujas anketā iekļautajiem jautājumiem viendimensionālā griezumā, kā arī skata saistības starp atsevišķiem

---

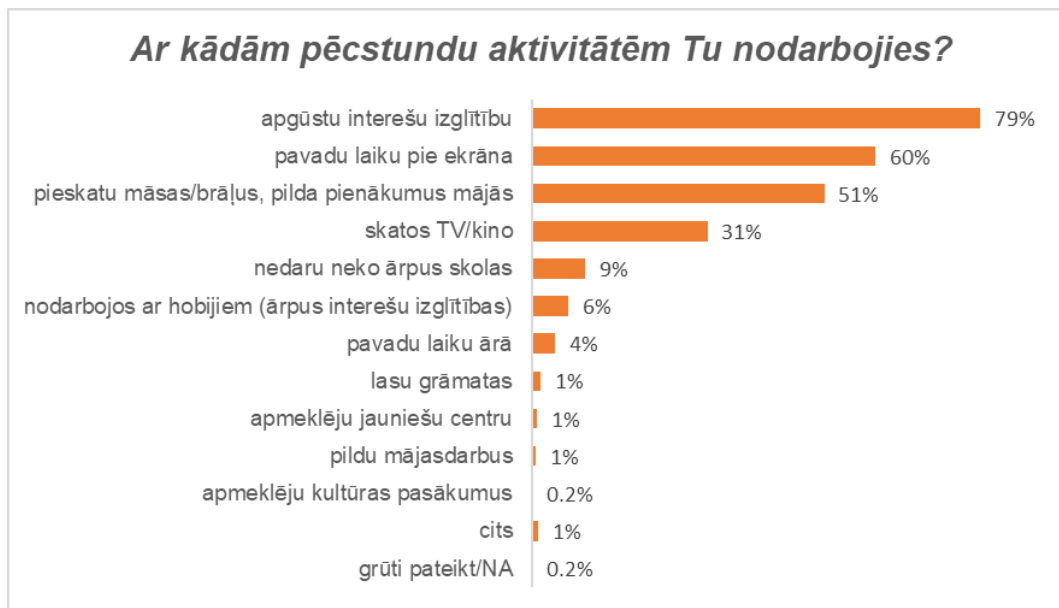
jautājumiem divdimensionālā analīzē niansētākai izpratnei. Ziņojums strukturēts vairākās nodaļās, atbilstoši aptaujā iekļautajiem tematiskajiem blokiem - skolēnu intereses un brīvā laika pavadīšanas paradumi, skolēnu lasīšanas paradumi un ieteikumi latviešu valodas un literatūras stundām.

Aptaujas rezultāti norāda uz aktuālām tendencēm skolas vecuma bērnu un jauniešu interesēs un paradumos, kas potenciāli sniedz informāciju latviešu valodas un literatūras skolotājiem, kā arī pašvaldības izglītības politikas veidotājiem.

Aptaujas datu analīzi veikusi Latvijas Kultūras akadēmijas Kultūras un mākslu institūta zinātniskā asistente *Mg.sc.soc.* Ance Kristāla laika posmā no 29. jūlija līdz 20. augustam.

1. SKOLĒNU BRĪVĀ LAIKA PAVADĪŠANAS PARADUMI

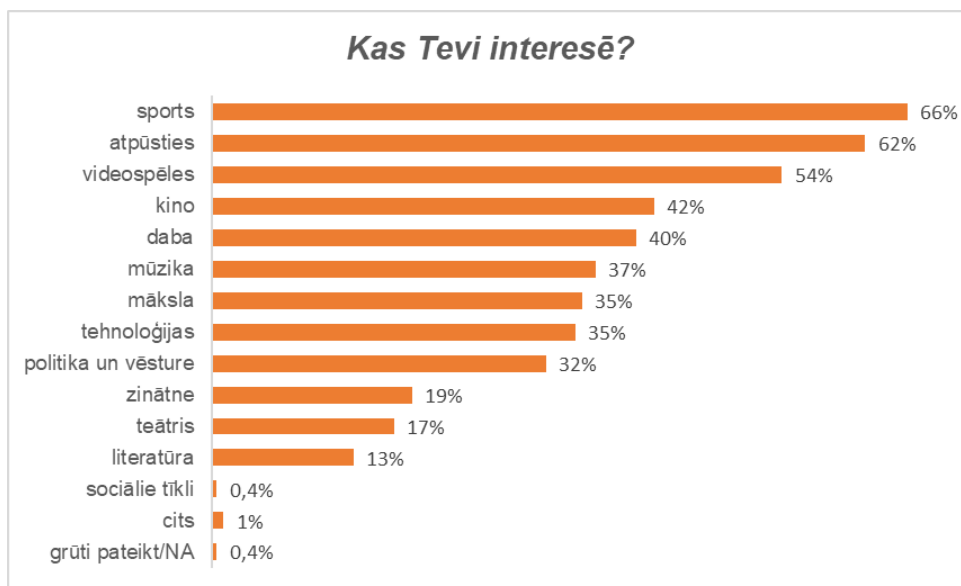
Siguldas novada skolēnu aptaujas sākumā skolēniem tika lūgts atbildēt uz jautājumiem par savām pēcstundu aktivitātēm un interesēm, dodot vispārīgu priekšstatu par skolēniem svarīgo, paaudzei raksturīgo un iezīmējot kontekstu tālākajiem aptaujas jautājumiem.

3.grafiks. Skolēnu pēcstundu aktivitātes. Vairākatbilžu jautājums ($n=1148$)

Pirmajā aptaujas jautājumā skolēniem tika lūgts norādīt savas galvenās pēcstundu aktivitātes. Jautājumā katram respondentam bija iespējams norādīt vairākas atbildes, tādēļ atbilžu kopējā summa pārsniedz 100%. Attiecīgi, arī viens skolēns visbiežāk nodarbojas ar vairākām pēcstundu aktivitātēm - to nepieciešams ņemt vērā arī domājot par tālāk atspoguļotajiem lasīšanas paradumiem un attieksmēm pret lasīšanu.

Lielākajā daļā gadījumu (79%) skolēnu atzīmējuši, ka pēc stundām apmeklē kādu interešu izglītības iestādi vai pulciņu, kas norāda uz visai lielu skolēnu aktivitāti un arī slodzi no mācībām brīvajā laikā. Taču otra visbiežāk norādītā atbilde ir "pavadu laiku pie ekrāna", skatoties telefonā, datorā vai planšetē, spēlējot videospēles - 60% gadījumu. Pusē no visām atbildēm (51%) norādīts, ka skolēni pēc stundām veic dažādus pienākumus mājās - pieskata mazākos brāļus vai māsas, veic mājas uzkopšanas darbus, gatavo ēst, un 31% atbilžu skolēni min, ka skatās televizoru vai apmeklē kino. Salīdzinoši daudz retāk norādītas atbildes, ka pēc skolas netiek veiktas nekādas aktivitātes (9%), skolēni nodarbojas ar citiem hobijiem ārpus formālās interešu izglītības (6%), pavada laiku ārā pie dabas vai ar draugiem (4%). Pētījuma kontekstam svarīgi uzsvērt, ka tikai 1% gadījumu skolēni norādījuši, ka pēc stundām lasa grāmatas. Iespējams šis zema atbilžu skaits skaidrojams ar to, ka skolēni lasīšanu (obligātās vai mācību literatūras) saista ar mācību procesu un neredz to kā hobiju.

4. grafiks. **Skolēnu intereses ārpus skolas.** Vairākatbilžu jautājums ($n=2130$)

Otrajā aptaujas jautājumā skolēni tika lūgti norādīt, kas ir viņu intereses. Atvērtā jautājuma formā katram respondentam bija iespējams norādīt vairākas atbildes, tādēļ atbilžu kopējā summa pārsniedz 100%. Lielākā daļa skolēnu (66%) norādīja, ka viņus interesē sports. Tomēr, lai arī skolēni norāda uz aktivitāti, otra visbiežāk norādītā atbilde, ko skolēni atzīmēja aptaujā ir “atpūsties” - 62% gadījumu. Iespējams tas ir skaidrojams ar to, ka skolēni nodarbojas ar dažādām ārpusskolas aktivitātēm, un ir diezgan noguruši, tāpēc viņu interesēs ir atpūsties. Nedaudz vairāk kā puse (54%) norādīja, ka viņu intereses ir videospēles, ko noteikti iespējams arī sasaistīt ar 3. grafiku (*Pēcstundu aktivitātes*), kas skaidro, ka skolēni pavada lielu daļu laika pie viedierīcēm vai datoriem. Salīdzinoši bieži skolēni aptaujā norādīja, ka viņu intereses ir kino (42%), daba (40%), mūzika (37%), māksla, tehnoloģijas (35%), politika un vēsture (32%) gadījumi. Salīdzinoši retāk parādās skolēnu atbildes, ka viņu intereses ir zinātne (19%), teātris (13%) gadījumi. Līdzās teātrim kā viena no visretākajām norādītajām interesēm ir literatūra - 13% no visām atbildēm. Skolēnu norādītās intereses varētu būt ņemamas vērā, skolotājiem domājot par lasāmvielas izvēli, kā arī mācību satura sasaisti ar skolēnu interesēm, piemēram, kopīgi skatoties grāmatu ekranizācijas vai apgūstot mācību satura tematus interaktīvā veidā, iesaistot dažādas mākslas formas (mūziku, vizuālo mākslu) un arī rotaļas mazāko klašu skolēniem.

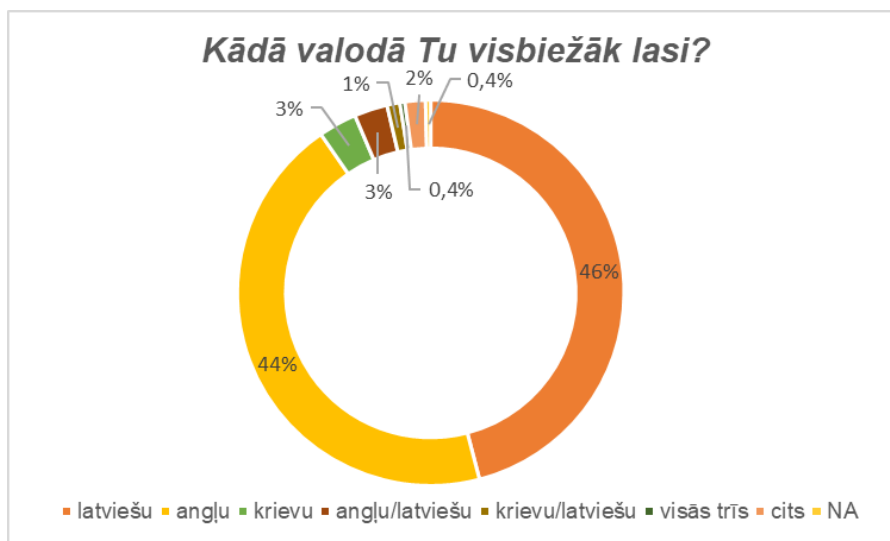
Skolēnu norādītās intereses un pēcstundu aktivitātes norāda uz visai dinamisku ikdienas režīmu, plašu interešu un aktivitāšu spektru. Tomēr izteikti parādās mūsdienu jauniešu kultūrai raksturīgās iezīmes - vienas no visbiežāk minētajām atbildēm norāda, ka bērni un jaunieši lielu daļu laika pavada, izmantojot dažādas digitālās tehnoloģijas, sazinoties ar citiem vienaudžiem vai spēlējot videospēles. Tā nav uzskatāma par viennozīmīgi negatīvu pazīmi - šī brīža skolas vecuma bērni un jaunieši ir uzskatāmi par “digitālajiem iezemiešiem” - viņi nepazīst pasauli pēc digitālajām tehnoloģijām, tādēļ ar to noteikti ir jārēķinās arī veidojot skolēniem saistošu un interaktīvu mācību metodiku.

2. SKOLĒNU LASĪŠANAS PARADUMI

Galvenā aptaujas daļa sastāvēja no vairākiem jautājumiem, kas vērsti uz skolēnu lasīšanas paradumu izzināšanu, attieksmi pret lasīšanu, lasīšanas paradumiem ģimenē un mīļākās lasāmvielas noskaidrošanu.

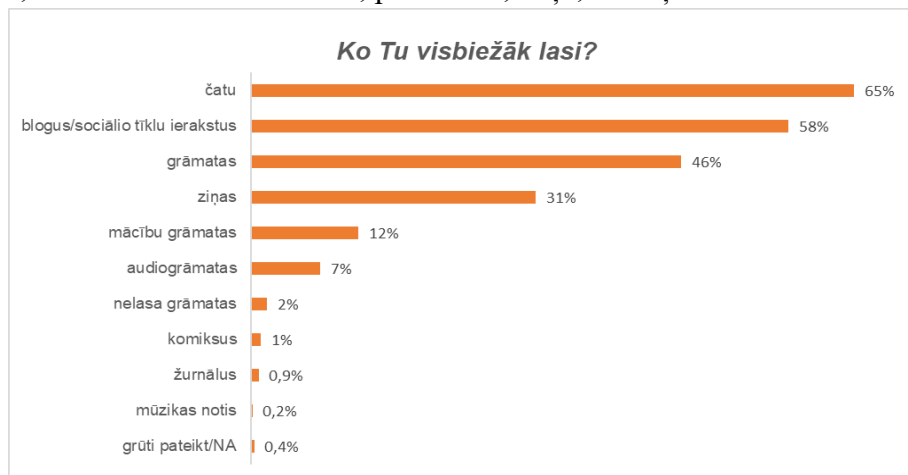
2.1. Skolēnu lasīšanas paradumi

Lai noskaidrotu skolēnu lasīšanas paradumus, vispirms nepieciešams apskatīt dažādus kvantitatīvos rādītājus - visbiežāk lasītos tekstus, skolēnu izvēlēto lasīšanas laiku un vietu, kā arī valodu, kādā tiek lasīts.

5. grafiks. Valoda, kādā visbiežāk tiek lasītas grāmatas. (n=468)

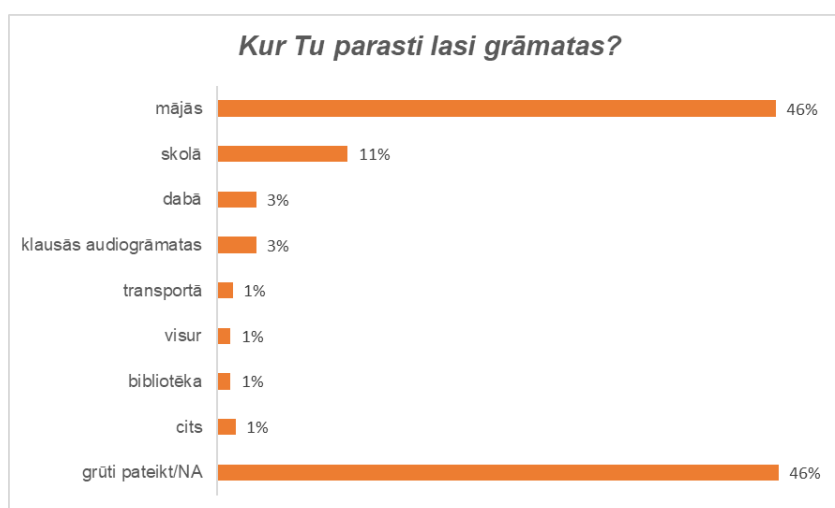
Aptaujas ietvaros tika noskaidrots, kādā valodā visbiežāk skolēni lasa grāmatas. 46% gadījumu skolēni grāmatas lasa latviešu valodā, taču 44% gadījumu skolēni norādīja, ka grāmatas lasa angļu valodā. Tātad skolēni gandrīz vienlīdz bieži patērē saturu latviešu un angļu valodā. Tikai 3% gadījumu skolēni grāmatas lasa tieši krievu valodā. 3% gadījumu skolēni grāmatas lasa gan angļu, gan latviešu valodā, turpretī retāk parādās norādīta atbilde, ka skolēni lasa grāmatas visās trīs valodās (0,4%). 2% gadījumu parādās atbilde “cits”, kas norāda uz to, ka ir skolēni, kuri lasa arī citās valodās, piemēram, itāļu, ukraiņu u.c.

6. grafiks. Visbiežāk lasītie teksti. Vairākatbilžu jautājums (n=1041)

Lai noskaidrotu skolēnu lasīšanas paradumus, skolēni tika lūgti atvērtā jautājuma formā norādīt tekstus, ko viņi visbiežāk lasa. Jautājumā katrs respondents varēja atbildēt ar vairākiem atbilžu variantiem, tādēļ atbilžu kopējā summa pārsniedz 100%.

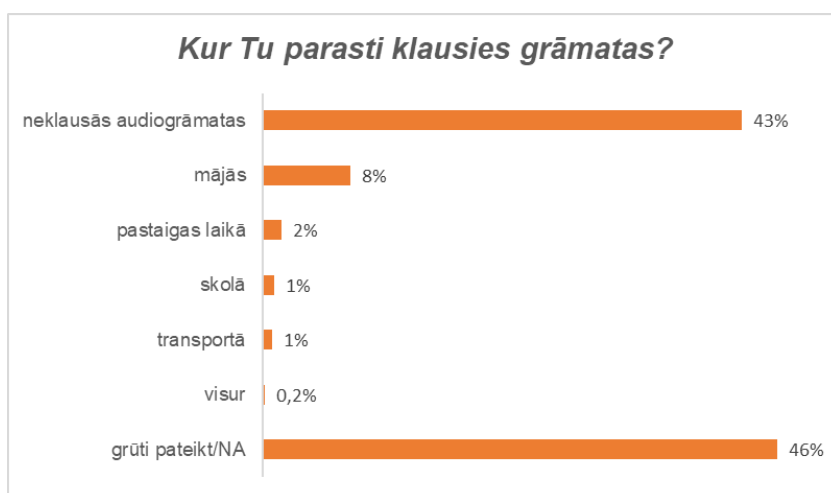
Lielākajā daļā gadījumu (65%) skolēni norādīja, ka visbiežāk lasa čatu, kas norāda, ka skolēni lielāko daļu no sava laika pavada, sazinoties ar saviem draugiem, ģimenes locekļiem un citiem sev svarīgiem cilvēkiem jeb pavada laiku pie viedierīcēm. Par to liecina arī otra visbiežāk norādītā atbilde, ka skolēni visbiežāk lasa blogus, sociālo tīklu ierakstus (58%). Tas sakrīt arī ar 1.nodaļā apskatītajām skolēnu interesēm un brīvā laika pavadīšanas veidiem. Gandrīz puse skolēnu (46%) ir norādījuši, ka visbiežāk lasa tieši grāmatas, kas vērtējams kā ambivalents rezultāts - no vienas puses tā ir trešā visbiežāk minētā atbilde, no otras puses - nedaudz vairāk kā puse skolēnu to nav norādījuši. Procentuāli neliels skaits atbilžu (12%) norāda, ka visbiežāk lasa mācību grāmatas. Izteikti reti (2%) skolēnu norādījuši, ka grāmatas nelasa, kas varētu tikt skaidrots ar to, ka skolēni ir aizņemti ar ārpuskolas aktivitātēm, kas arī tiek atspoguļots 3.grafikā (*Pēcstundas aktivitātes*). Daudz retāk norādītas atbildes, ka tiek lasīti komiksi (1%), žurnāli (0,9%) un mūzikas notis (0,2%).

7.grafiks. **Visbiežākās grāmatu lasīšanas vietas.** Vairākatbilžu jautājums (n=532)

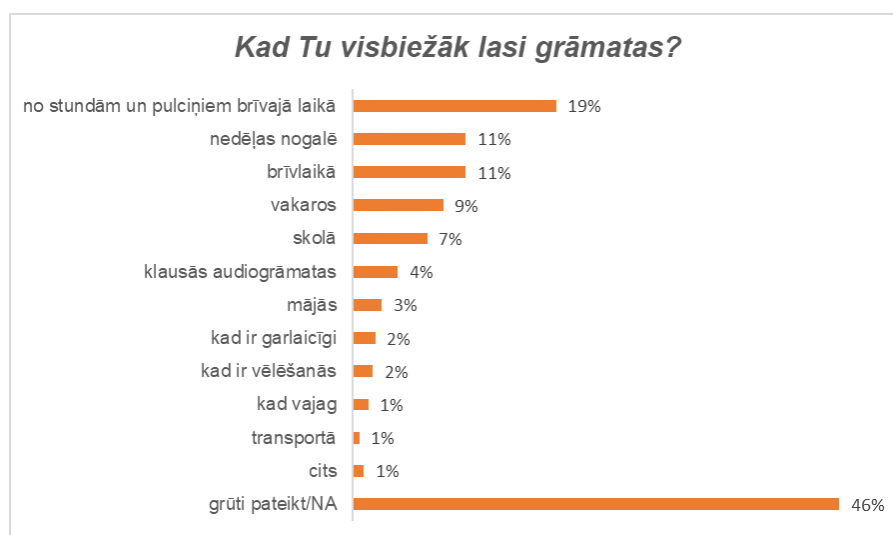
Lai uzzinātu vairāk par skolēnu lasīšanas paradumiem, tika uzdots jautājums, kur viņi visbiežāk izvēlās lasīt, katram skolēnam bija iespējams nosaukt vairākas vietas. Skolēnu iesniegtajās atbildēs visvairāk parādījās, ka tie lasa mājās jeb 46% no visām atbildēm. Otra populārākā vieta, kas iekļauj gan lasīšanu starpbrīžos, gan lasīšanu stundās, ir skola - 11% atbilžu. Tātad videi mājās un skolā ir visvairāk jābūt piemērotai ērtai lasīšanai, kas veicina uzmanības noturēšanu. 3% no aptaujātajiem skolēniem izvēlās lasīt dabā. Kā arī 3% no skolēniem dod priekšroku audiogrāmatām. Mazāk populāras vietas, kur lasīt ir transports (1%), bibliotēka (1%) vai arī lasa visur (1%). Vispār nedeva vai nespēja dot atbildi 46% aptaujāto skolēnu.

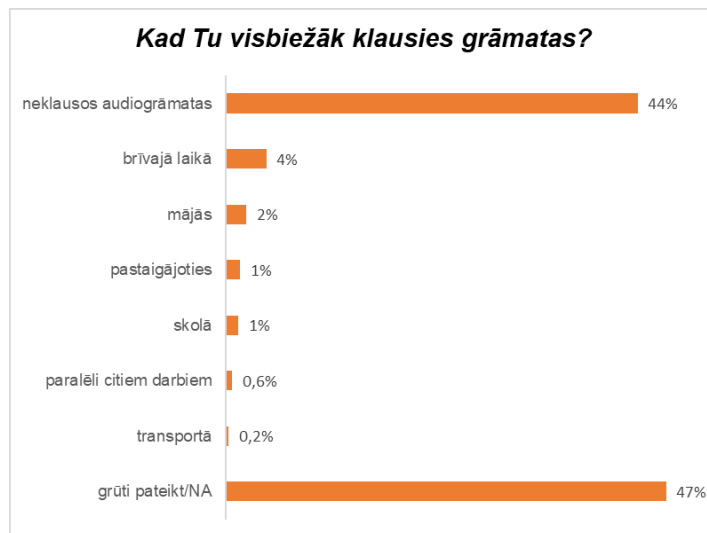
8. grafiks. **Visbiežākās audiogrāmatu klausīšanās vietas.** Vairākatbilžu jautājums ($n=474$)

Tā kā daļa no aptaujātiem skolēniem dod priekšroku audiogrāmatām, tad tik arī uzdots jautājums par to, kur tās visbiežāk tiek klausītas. Arī audiogrāmatām iecienītākā vieta ir mājās, ko norādīja 8% skolēnu. Vēl 2% no aptaujātajiem audiogrāmatas klausās pastaigas laikā, kas ietver došanos uz un no skolas, mājām, treniņiem. Mazāk audiogrāmatas tiek klausītas skolā vai transportā (1%). Visur, kur iespējams klausās tikai 0,2%. Taču 43% no skolēniem norādīja, ka neklusās audiogrāmatas. 46% nespēja atbildēt vai arī nenorādīja atbildi uz jautājumu.

9 grafiks. **Visbiežākais grāmatu lasīšanas laiks.** Vairākatbilžu jautājums ($n=545$)

Visvairāk skolēni izvēlās lasīt grāmatas brīvos brīžos starp stundām vai pulciņiem (19%). Kā arī liela daļa skolēnu visbiežāk lasa nedēļas nogalē (11%) un brīvlaikā (11%), kad ir vairāk brīva laika no skolas. Vēl 9% no skolēniem labprāt lasa grāmatas vakaros pēc skolas, kad ir klusāks laiks un uzmanību nenovērš citas lietas. Taču 7% aptaujāto norādīja, ka visbiežāk lasa skolā, kā arī daži precizēja, ka tieši stundās uzdoto. 2% skolēnu norāda, ka visbiežāk lasa, tad, kad ir garlaicīgi, izmantojot lasīšanu kā laika kavēkli. Līdzīgi norāda 2% skolēnu, kas lasa, kad uznāk vēlme. Taču neliels skaits skolēnu (1%) lasīšanai velta laiku tikai tad, kad ir nepieciešams - saistībā ar obligātiem skolas uzdevumiem. Daži skolēni (1%) izmanto arī transportā pavadīto laiku lasīšanai. Savukārt 46% no skolēniem nenorādīja atbildi vai nespēja atbildēt uz jautājumu.

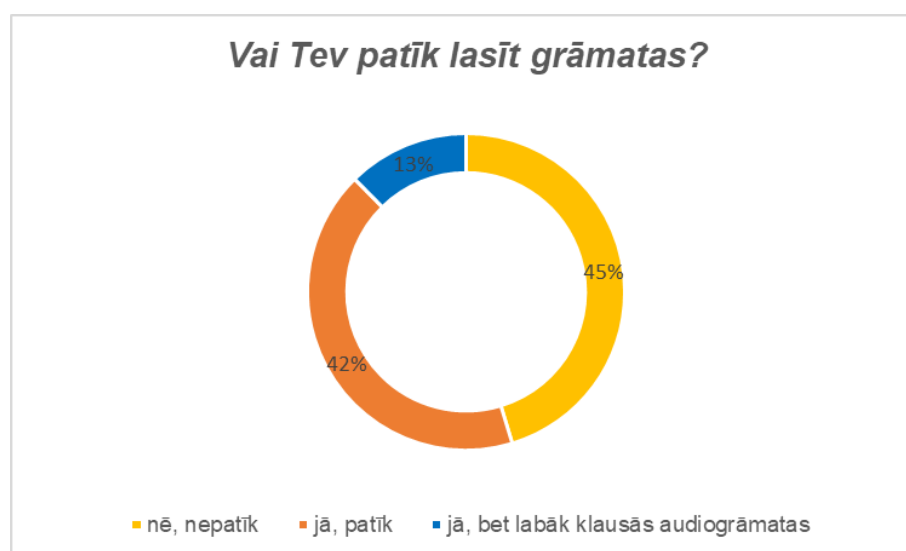
10. grafiks. **Visbiežākais audiogrāmatu klausīšanās laiks.** Vairākatbilžu jautājums ($n=471$)

Lielākā daļa skolēnu (44%) norādīja, ka neklausās audiogrāmatas. Toties tie skolēni, kuri klausās audiogrāmatas, norāda, ka visvairāk klausās jebkurā brīvajā laikā (4%). Mājās izvēlās klausīties 2% no aptaujātajiem skolēniem. Gan pastaigājoties, gan skolā klausās 1% no aptaujātajiem skolēniem. Audiogrāmatas izvēlās klausīties arī paralēli darot citus darbus 0,6% no skolēniem. Vismazāk pavada laiku klausoties transportā, ko norādīja tikai 0,2% aptaujāto “grūti pateikt” vai neatbildēja 47%.

Dati par skolēnu lasīšanas paradumiem skaidri norāda uz to, ka lasīšanai bieži vien var nebūt pietiekami daudz laika, jo skolēni lielākoties lasa no stundām un interešu izglītības brīvajā laikā, kas, ņemot vērā lielo skolēnu aktivitāti saskaņā ar 3. grafiku, var nebūt daudz. Tādēļ visbiežāk tiek lasīts mājās vai citā lasīšanai piemērotā vidē un laikā.

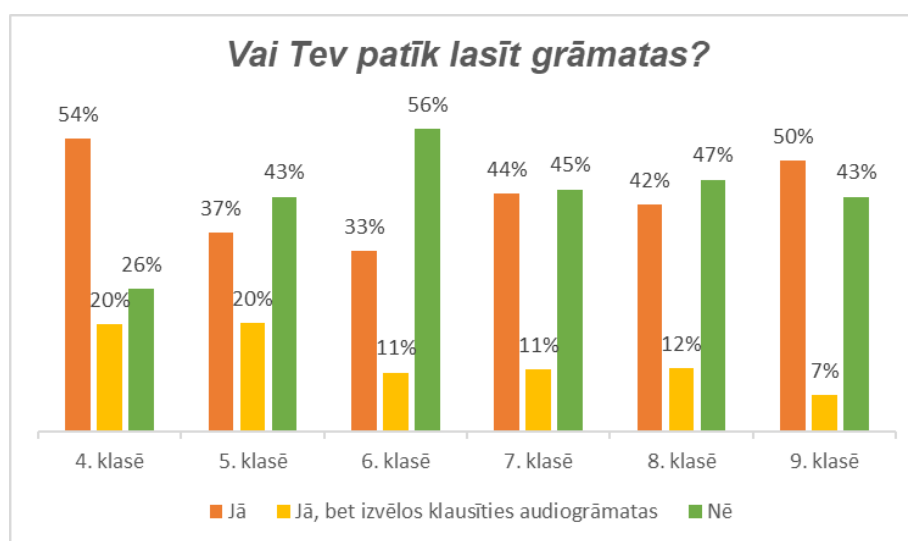
2.2. Skolēnu attieksme pret grāmatu lasīšanu

Tālāk pētījumā tiks noskaidroti vairāki kvalitatīvi rādītāji, kas saistīti ar skolēnu attieksmi pret grāmatu lasīšanu un iespējamajām saistībām starp iepriekš apskatītajiem lasīšanas paradumiem.

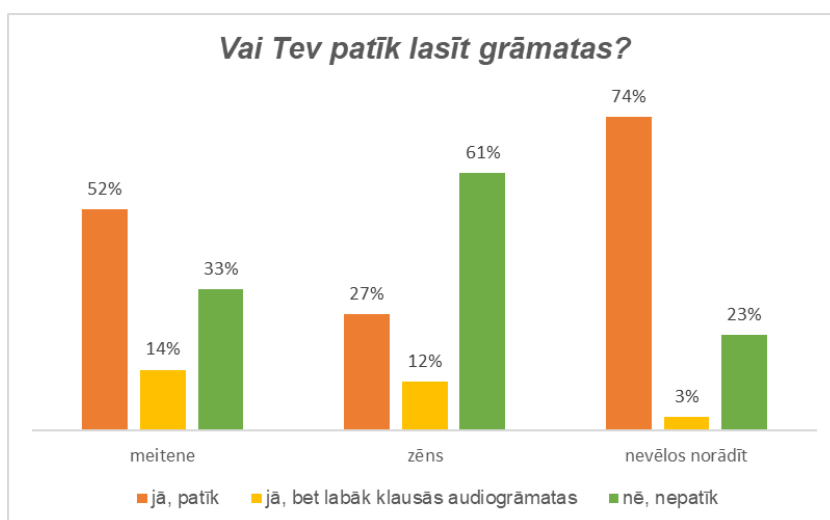
11. grafiks. **Attieksme pret grāmatu lasīšanu.** ($n=468$)

Lai noskaidrotu kāda, ir skolēnu attieksme pret grāmatu lasīšanu, aptaujā tika uzdots jautājums “Vai Tev patīk lasīt grāmatas?” Ir redzams, ka procentuāli lielākais skaits skolēnu (45% respondentu) ir norādījuši, ka viņiem nepatīk lasīt grāmatas. Iespējams, tas skaidrojams ar to, ka skolēni grāmatu lasīšanu neuzskata par patīkamu procesu, bet gan par ko tādu, kas jā dara skolā un obligāti. To iespējams arī redzēt grafikā nr. 12 (*Visbiežāk lasītie teksti*), kur procentuāli lielāks skaits skolēnu norādīja, ka lasa čatus vai sociālo tīklu ierakstus, ne grāmatas. Tajā pašā laikā vien nedaudz mazāks skaits skolēnu (42%) norādījuši, ka viņiem tomēr patīk lasīt grāmatas un 13% skolēnu norādījuši, ka patīk lasīt grāmatas, tomēr labāk klausās audiogrāmatas. Tātad nav iespējams izdarīt viennozīmīgus secinājumus par attieksmi pret grāmatu lasīšanu. Taču, ņemot vērā, ka skolēni pavada diezgan daudz sava brīvā laika pie viedierīcēm, ir aizņemti ar ārpuskolas aktivitātēm, jāņem vērā, ka audiogrāmatu klausīšanās ir ērtāks, kā arī vieglāks veids, lai iepazītos ar sev interesējošu grāmatu vai apgūtu mācību saturu.

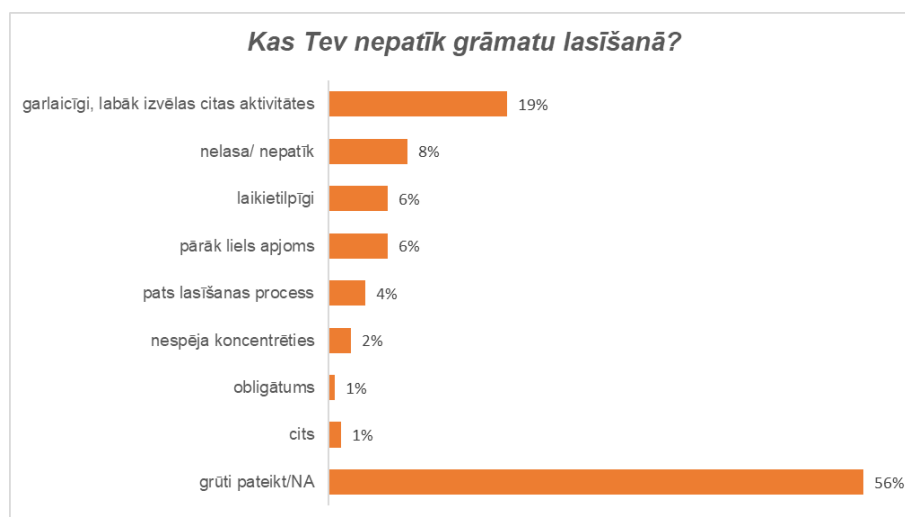
12. grafiks. Attieksme pret grāmatu lasīšanu - sadalījums pa klasēm. (n=468)

Lai iegūtu niansētāku skatījumu uz skolēnu attieksmēm pret grāmatu lasīšanu, 8.grafikā ir redzams atbilstošu procentuālais sadalījums klašu grupās. Salīdzinot starp klasēm, novērojams, ka rezultāti ir diezgan atšķirīgi. Izteikti redzams, ka 4.klašu grupā salīdzinoši vairāk skolēniem lasīšana patīk, bet, sākot no 5.klases redzams visai straujš kritums un vērojama lielāka nepatika pret grāmatu lasīšanu. Tas varētu būt skaidrojams ar to, ka mazāko klašu skolēni vēl seko vecāku un skolotāju aicinājumam biežāk lasīt grāmatas, ir arī vairāk laika to darīt, taču pieaugot, skolēns atrod citas intereses, piemēram, dod priekšroku satikties ar draugiem vai pavadīt laiku internetā, un grāmatu lasīšana vairs neliekas tik aizraujoša. Vairāk kā puse 4.klases skolēnu (54%) norādījuši, ka viņiem patīk lasīt grāmatas, taču to pašu atzīmējuši vien 37% 5.klases skolēnu un 33% 6.klases skolēnu. 7.klasē skolēnu pozitīvā attieksme pret grāmatu lasīšanu atkal pamazām pieaug - 44% skolēnu norādījuši, ka grāmatas patīk lasīt, bet 8.klasē - 42% skolēnu. Savukārt, puse 9.klasē jau puse skolēnu (50%) atkal norādījuši, ka grāmatas patīk lasīt. Iespējams to var skaidrot ar to, ka skolēni šajā vecumā apzinās grāmatu vērtību, tiek mēģināts iegūt jaunas zināšanas, tāpēc grāmatu lasīšana ir kā jauna aizraušanās. Grafikā redzama arī interesanta tendence, ka audiogrāmatu klausīšanās samazinās, skolēniem pieaugot.

13. grafiks. Attieksme pret grāmatu lasīšanu - sadalījums pa dzimumiem. ($n=468$)

Savukārt, salīdzinot atbildes uz to pašu jautājumu dzimumu griezumā, novērojams, ka nedaudz vairāk kā puse meitenes (52%) ir norādījušas, ka grāmatas patīk lasīt, bet 33% meiteņu norādījušas, ka grāmatas nepatīk lasīt. Salīdzinoši ar meitenēm, tikai 27% zēnu norādījuši, ka grāmatas patīk lasīt, taču 61% zēnu norādījuši, ka grāmatas lasīt nepatīk. Gan meitenes, gan zēni salīdzinoši vienādi norādījuši savu attieksmi pret audiogrāmatu klausīšanos. Ļoti interesanti, ka vispozitīvākā attieksme pret grāmatu lasīšanu ir tieši skolēniem, kas nav vēlējušies norādīt savu dzimumu (tātad, iespējams, ir ar citādāku dzimtes identitāti) - 74% patīk lasīt grāmatas.

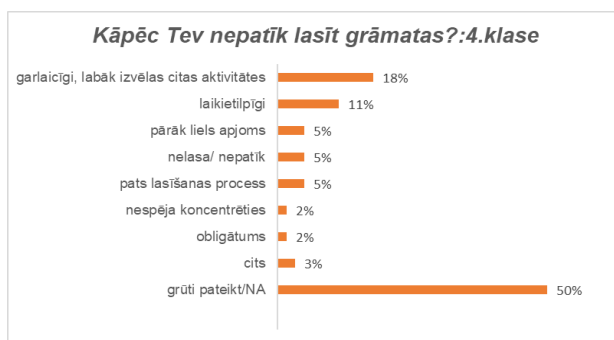

14. grafiks. Iemesli nepatīkai pret grāmatu lasīšanu. Vairākatbilžu jautājums ($n=487$)

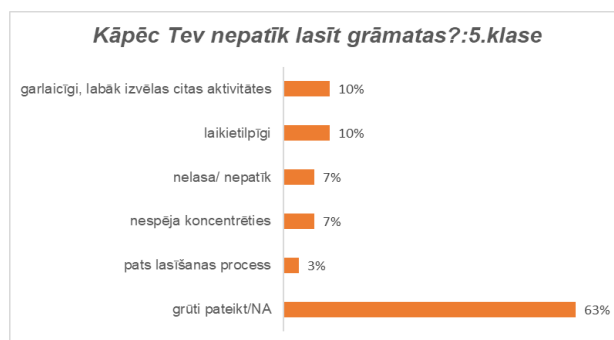
Lai precīzāk noskaidrotu, kas tieši skolēniem nepatīk grāmatu lasīšanā, skolēni tika aicināti atvērtā jautājuma formā uzrakstīt visus iemeslus nepatīkai pret grāmatu lasīšanu. Vairākumā gadījumu (19%) skolēni norādīja, ka tas šķiet garlaicīgi, dodot priekšroku citām aktivitātēm. 8% atbilžu skolēni bija rakstījuši, ka nelasa grāmatas vai arī nepatīk lasīt. Daļai skolēnu (6%) grāmatu lasīšana šķiet pārāk laikietilpīga un vēlās šo laiku pavadīt savādāk. Kā arī 6% atbildēja, ka nevilina grāmatas, kas ir biezas un ir jāizlasa liels apjoms. Grāmatu lasīšanā arī nepatīk pats lasīšanas process 4% no aptaujātajiem, grūtības koncentrēties ir 2% no skolēniem. Grāmatu lasīšana izraisa nepatiku, kad tā ir uzdots kā obligātā literatūra 1% no

aptaujātajiem. Lielai daļai skolēnu (56%) bija grūti nosaukt kādu konkrētu iemeslu un sniegt atbildi.

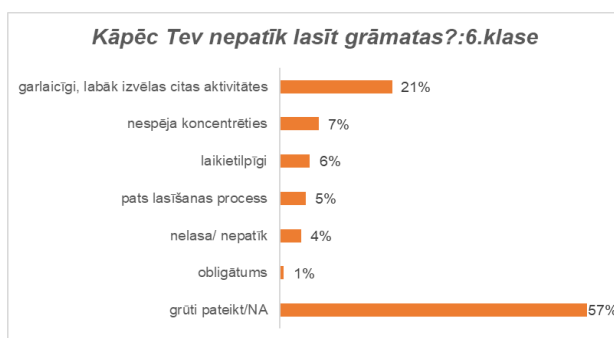
Apskatot atbilžu sadalījumu klašu grupās, visās kā visbiežāk minētā atbilde dominē “garlaicīgi, labāk izvēlos citas aktivitātes”, taču būtu uzsveramas dažas atšķirības. 4. un 5.klasē skolēni biežāk norādījuši uz to, ka lasīšana šķiet pārāk laikietilpīga, savukārt 6., 7., un 8. klasē lielāka problēma ir nespēja koncentrēties, kas iespējams, skaidrojams ar šo klašu skolēnu vecuma specifiku. Taču tas var būt vērā ņemams faktors lasāmvielas izvēlē - vairāk īsākas formas prozas darbi (stāsti, miniatūras), dzeja, lugas varētu būt vieglāk uztverami arī īsākā koncentrēšanās laika nogrieznī.

15. grafiks. 4.klases skolēnu iemesli nepatīkai pret grāmatu lasīšanu. Vairākatbilžu jautājums

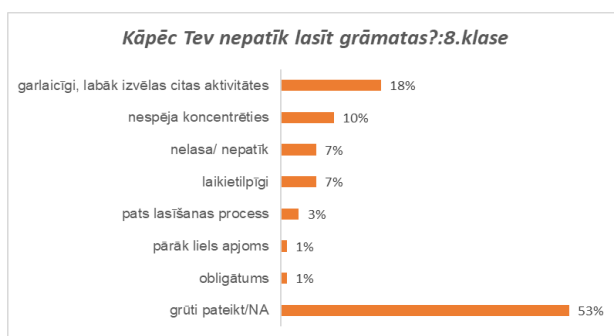
16. grafiks. 5.klases skolēnu iemesli nepatīkai pret grāmatu lasīšanu. Vairākatbilžu jautājums

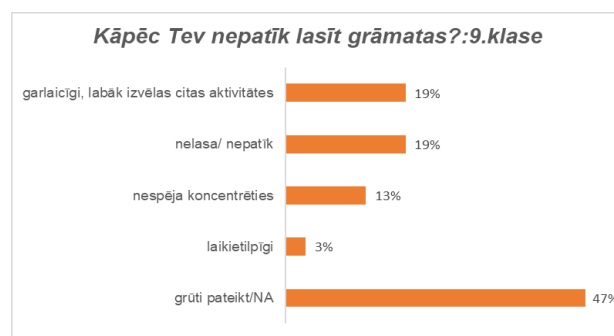
17. grafiks. 6.klases skolēnu iemesli nepatīkai pret grāmatu lasīšanu. Vairākatbilžu jautājums

18. grafiks. 7.klases skolēnu iemesli nepatīkai pret grāmatu lasīšanu. Vairākatbilžu jautājums

19. grafiks. 8.klases skolēnu iemesli nepatīkai pret grāmatu lasīšanu. Vairākatbilžu jautājums

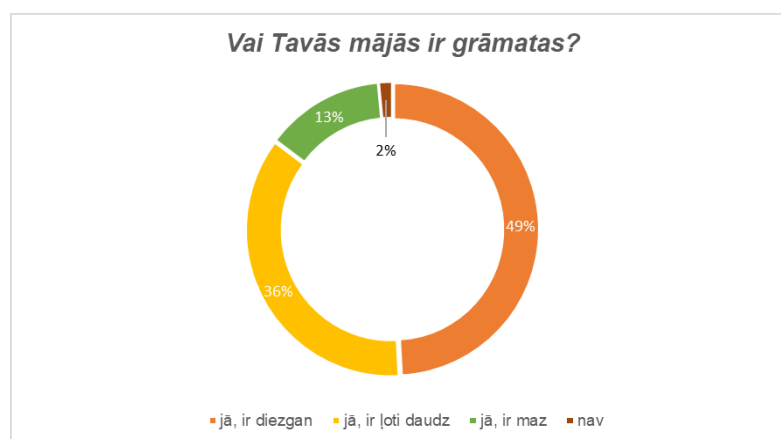

20. grafiks. 9.klases skolēnu iemesli nepatīkai pret grāmatu lasīšanu. Vairākatbilžu jautājums

Dati par skolēnu attieksmi pret grāmatu lasīšanas paradumiem nav viennozīmīgi - gandrīz vienlīdz liels skaits skolēnu norāda gan uz pozitīvu, gan uz negatīvu attieksmi. Lielā mērā attieksmes maiņa ir vērojama dažādās klašu grupās, lai gan visas klašu grupās dominē apgalvojums, ka lasīt grāmatas ir garlaicīgi un tā vietā skolēni labāk izvēlas citas aktivitātes. Iespējams, šos atklājumus padziļinātāk palīdzēs saprast dati par lasīšanas paradumiem skolēnu ģimenēs.

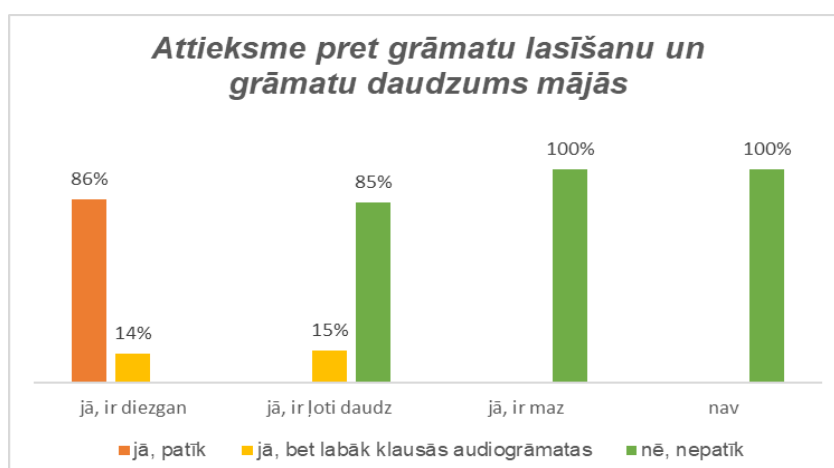
2.3. Grāmatu lasīšanas paradumi skolēnu ģimenēs

Pieņemot, ka bērnu un jauniešu uzvedības modeļi un vērtību sistēma lielā mērā vismaz sākotnēji veidojas tieši ģimenē un noteiktās pieredzēs balstītas attieksmes veidojas jau bērnībā, aptaujā tika uzdoti vairāki jautājumi, lai noskaidrotu lasīšanas paradumus skolēnu ģimenēs.

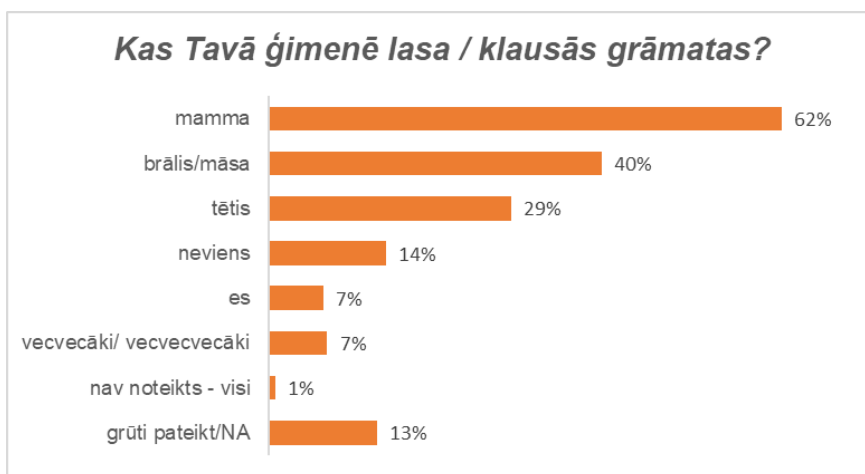
21. grafiks. Grāmatas mājās. (n=468)

Aptaujas jautājumā “Vai Tavās mājās ir grāmatas?” noskaidrots, ka tikai 2% skolēniem mājās nav grāmatas, tomēr - kaut arī skaitliski neliela grupa, tie ir skolēni, kuru intereses veidošanai un iesaistei ne tikai latviešu valodas un literatūras, bet arī citu mācību priekšmetu apgūvē ir jāpievērš it īpaši liela uzmanība. Gandrīz pusei no aptaujātajiem skolēniem (49%) mājās ir grāmatas un to ir diezgan daudz. 36% gadījumu skolēniem mājā ir grāmatas un to ir ļoti daudz. Tātad vairākumam (85%) skolēnu mājās ir visai daudz grāmatu. 13% gadījumu skolēniem mājās ir grāmatas, taču tās ir maz.

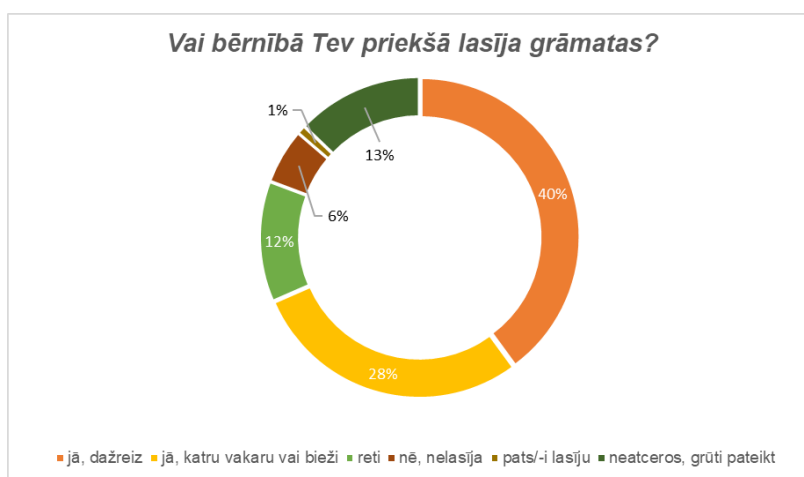
22. grafiks. Attieksme pret grāmatu lasīšanu un grāmatu daudzums mājās.

Salīdzinot datus starp grāmatu daudzumu mājās un attieksmi pret grāmatu lasīšanu, var novērot, ka skolēniem, kuriem mājās ir diezgan daudz grāmatu, patīk arī lasīt, (86%). No skolēniem, kuriem mājās ir maz grāmatu vai to vispār nav, visi norādījuši, ka viņiem nepatīk lasīt grāmatas (100%). Savukārt, pretēji iespējamiem pieņēmumiem, no skolēniem, kuriem mājās ir ļoti daudz grāmatu, neviens nav norādījis, ka viņiem patīk lasīt grāmatas - 15% dod priekšroku audiogrāmatām, bet 85% norāda, ka viņiem nepatīk lasīt grāmatas. Tātad viennozīmīgi iezīmēja saistību starp grāmatu trūkumu mājās un negatīvu attieksmi pret lasīšanu, savukārt pozitīva attieksme pret lasīšanu var ne obligāti būt saistīta tieši ar grāmatu daudzumu mājās.

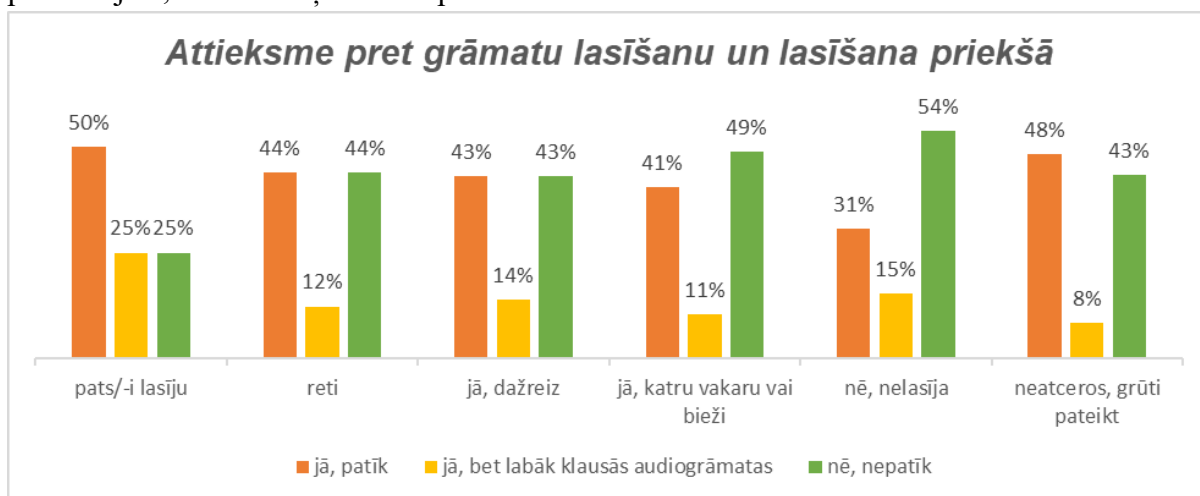
23.grafiks. **Ģimenes locekļu grāmatu patēriņš.** Vairākatbilžu jautājums ($n=808$)

Aptaujājot skolēnus par to, kurš no ģimenes locekļiem visbiežāk lasa vai klausās grāmatas, tika uzdots atvērta tipa jautājums, kurā skolēni varēja uzrakstīt vairākas atbildes, tādēļ atbilžu kopsumma pārsniedz 100%. Jautājumā noskaidrots, ka vairāk nekā pusei skolēnu (62%) grāmatas lasa mamma. 40% skolēnu ģimenē grāmatas lasa brālis/māsa, 29% gadījumu grāmatas lasa tētis. Salīdzinoši retāk - 14% gadījumu norādīta atbilde, ka ģimenē grāmatas nelasa neviens. Tikai 7% gadījumu skolēni norādījuši, ka paši lasa grāmatas. Tāpat 7% gadījumu norādīts, ka grāmatas ģimenē lasa vecvecāki vai vecvecvecāki. 13% gadījumu skolēni norādīja, ka grūti pateikt, un 1% gadījumu skolēni norādīja, ka nav noteikts jeb ģimenē grāmatas vienlīdz bieži lasa visi ģimenes locekļi.

24.grafiks. **Grāmatu lasīšana bērnībā.** ($n=468$)

Priekšstats par grāmatu lasīšanu un lasīšanu kā daļu no ikdienas rutīnas var rasties arī, ja bērni ir piedzīvojuši, ka vecāki vai vecvecāki viņiem lasa priekšā, tādēļ skolēniem tika uzdots jautājums par to, vai bērnībā kāds tiem lasīja priekšā grāmatas un cik bieži tas notika. 28% norādīja, ka tas noticis katru vakaru vai bieži, 40% - dažreiz, 12% - reti. 6% norādīja, ka viņiem bērnībā netika lasīts priekšā, 1% - ka paši lasīja sev bērnība, un 13% skolēnu neatcerējās, vai bērnībā tiem priekšā lasīja grāmatas. Tātad ar noteiktu regularitāti kopumā 68% bērnu ir pieredzējuši, ka kāds viņiem lasa priekšā.

25.grafiks. Attieksme pret grāmatu lasīšanu un lasīšana priekšā bērnībā. (n=468)

Skatot skolēnu grāmatu attieksmi pret lasīšanu saistībā ar atbildēm uz iepriekš aprakstīto jautājumu par lasīšanu priekšā bērnībā, nav novērojama tieša korelācija. Loģiski iezīmējas, ka skolēni, kas paši bērnībā lasījuši, biežāk atzīmējuši pozitīvu attieksmi pret grāmatu lasīšanu (50% gadījumu). Savukārt nav novērojamas atšķirības starp attieksmi pret grāmatu lasīšanu un retu, neregulāru vai biežu lasīšanu priekšā (atbilstoši 44%, 43% un 41% gadījumu). Toties, līdzīgi kā 18. grafikā, ir jāatzīmē, ka bērni, kuriem bērnībā netika lasīts priekšā, kopumā ir negatīvāk noskaņoti pret grāmatu lasīšanu - vien 31% patīk lasīt grāmatas, bet vairāk kā pusei (54%) nepatīk lasīt. Tātad izteikti negatīva attieksme rodas tiem skolēniem, kuru ģimenēs vispār vai gandrīz vispār netiek lasītas grāmatas.

26.grafiks. Spilgtākā grāmata no bērnības. (n=210)

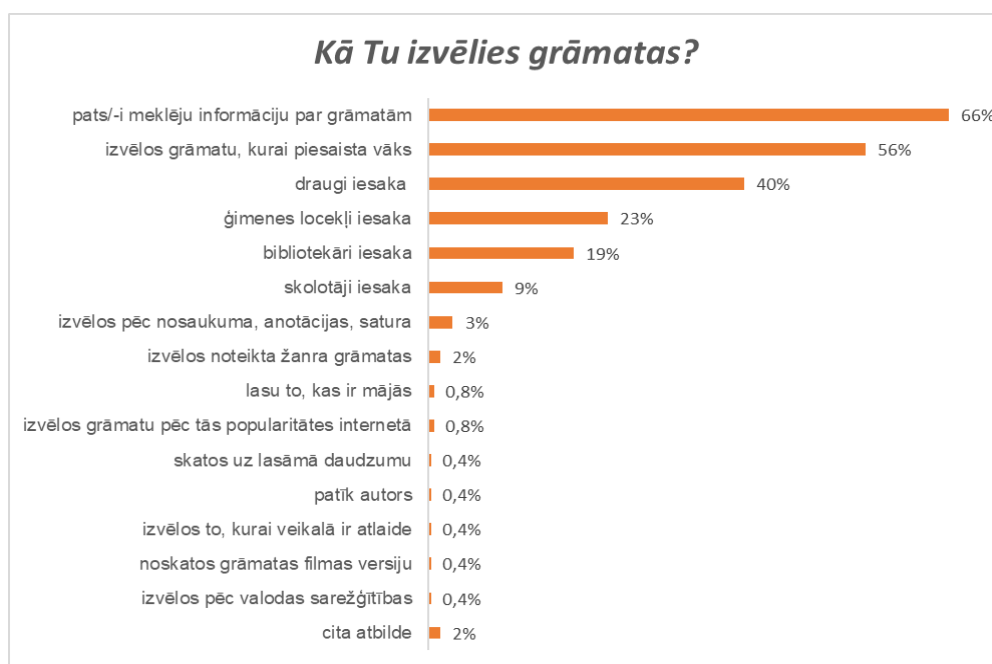

Turpinot izprast, kā veidojusies skolēnu lasīšanas pieredze bērnībā, aptaujā skolēniem lūdzta nosaukt grāmatu, kas spilgti palikusi atmiņā no bērnības brīžiem, kad viņiem lasīja priekšā. Jautājums nebija obligāts, uz to kopumā atbildēja 210 respondentu, atbilžu sadalījumā jāņem vērā, ka katra no grāmatām nosaukta vien dažas reizes. Tika norādīts gandrīz simts dažādu grāmatu, taču populārāko grāmatu vidū ierindojās Alena Aleksanda Milna “Vinijs Pūks un viņa draugi” (5%), dažādas pasakas (5%) un Astridas Lingrēnas “Grāmata par Pepiju Garzeķi” (2%). 1% respondentu nosauca “Pifa piedzīvojumi”, Džefa Kinnija “Grega dienasgrāmata”, brāļu Grimmu “Trīs siventīņi”, Andrusa Kivirehka “Lote no izgudrotāju ciema”, Astridas Lingrēnas grāmatu “Ronja - laupītāja meita”, Žaņa Grīvas “Pasaka par Diegabiksi” un kādu no Dž. K. Roulingas sērijas “Harijs Poters” grāmatām. Pilnu atbilžu sadalījumu tabulas formā skatīt pielikumā Nr.1.

Dati par lasīšanas paradumiem skolēnu ģimenēs norāda uz visai pozitīvu tendenci - lielākajā daļā gadījumu bērniem mājās ir grāmatas, viņi ir kopš bērnības iepazinušu grāmatu un lasīšanas pasauli, kādam no ģimenes locekļiem lasot viņiem priekšā, kā arī ikdienā ģimenē ir iespējams gūt labu piemēru, novērojot, kā citi ģimenes locekļi, it īpaši mammas, lasa savas intereses vadīti.

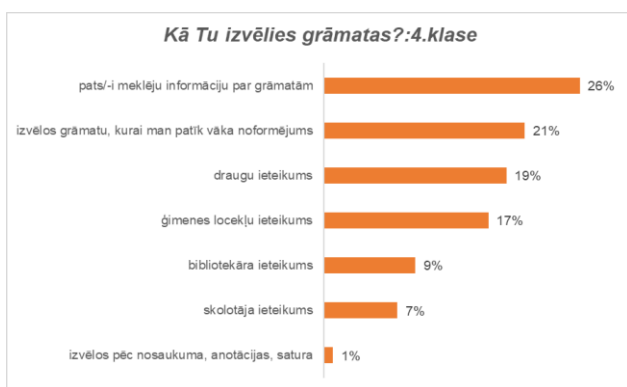
2.4. Skolēnu grāmatu izvēles

Lai labāk izprastu skolēnu intereses un aktualitātes tieši literatūrā, aptaujā tika uzdoti vairāki jautājumi, kuros skolēni tika lūgti brīvā formā ierakstīt grāmatas, ko viņi paši ir pēdējā laikā lasījuši, kas viņiem likušās interesantas un kuras labprāt ieteiktu arī citiem saviem vienaudžiem un draugiem. Skolēnu atbildes ir apkopotas un atspoguļotas tālāk apakšnodalā. Atbildes uz jautājumiem par grāmatām bija izteikti daudzveidīgas, lielākoties skolēni nosaukuši vairāk kā simts dažādus daiļliteratūras darbus, tādēļ grafikos atspoguļotas vien statistiski visnozīmīgās (visbiežāk minētās) atbildes, kaut arī šajā gadījumā konkrētās atbildes minētas vien dažas reizes.

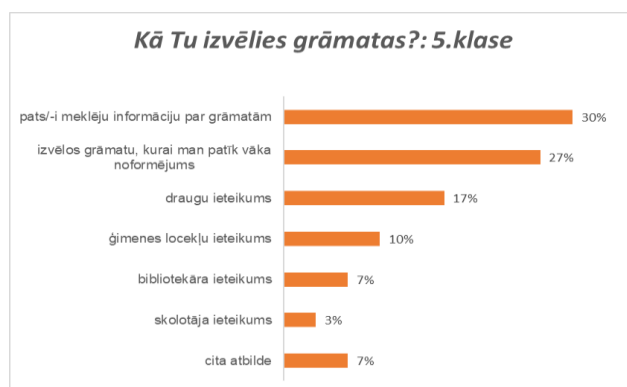

27. grafiks. Grāmatu izvēles faktori. Vairākatbilžu jautājums (n=565)

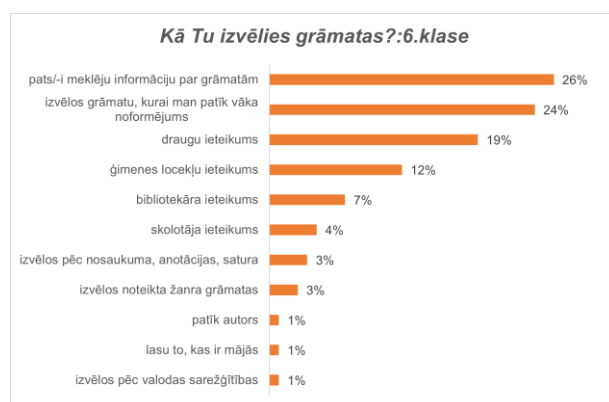
Aptaujas kontekstam it īpaši svarīgi ir izprast faktorus, pēc kuriem skolēni izvēlas grāmatas, ko paši vēlas lasīt. Lielākajā daļā gadījumu (66%) tika minēts, ka skolēni paši meklē informāciju par grāmatām, bet 56% izvēlas grāmatas, kurām piesaista to dizains. Tāpat skolēni ņem vērā citu cilvēku, ikdienā apkārt esošo ieteikumus - 40% izvēlas pēc draugu ieteikuma, 23% - pēc ģimenes locekļa ieteikuma, 19% - pēc bibliotekāra, bet 9% pēc skolotāja ieteikuma. Šie dati norāda uz to, ka skolēni dalās grāmatu ieteikumos viens ar otru un tie kļūst par nozīmīgu faktoru izvēles pieņemšanā. Tāpat svarīgi norādīt, ka bibliotekāra ieteikumi biežāk kļūst par grāmatas izvēles faktoru, nekā skolotāju, tādēļ skolotājiem noteikti vajadzētu sadarboties ar bibliotekāriem ieteicamo grāmatu saraksta sastādīšanā katrai klašu grupai. 3% respondentu grāmatas izvēlas pēc to nosaukuma, anotācijas, satura, 2% - izvēlas tikai noteikta žanra grāmatas. Mazāk nekā 1% respondentu minēja atbildes, ka lasa to, kas ir mājās, izvēlas grāmatas pēc to popularitātes internetā, skatās uz lasāmā daudzumu, izvēlas, jo patīk autors, izvēlas tās grāmatas, kurām veikalā ir atlaides, noskatās grāmatas filmas versiju vai izvēlas pēc valodas sarežģītības. 2% skolēnu nosauca kādu citu atbildi. Tālāk tiks apskatītas atbildes uz jautājumu par grāmatu izvēles faktoriem sadalījumā pēc klašu grupām.

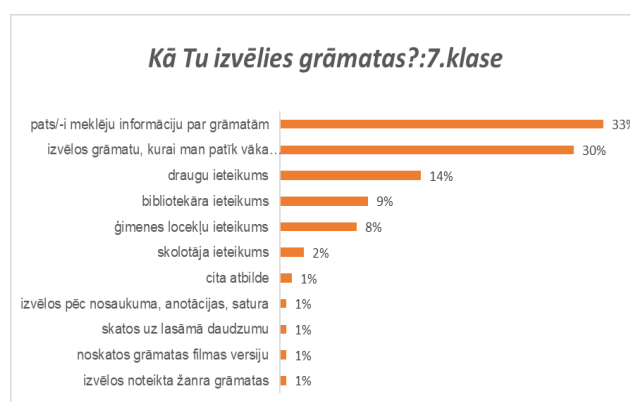
28.grafiks. **4. klases grāmatu izvēles faktori.** Vairākatbilžu jautājums (n=45)

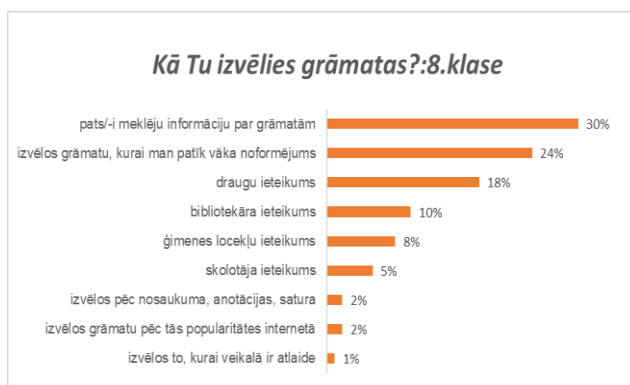
29.grafiks. **5. klases grāmatu izvēles faktori.** Vairākatbilžu jautājums(n=17)

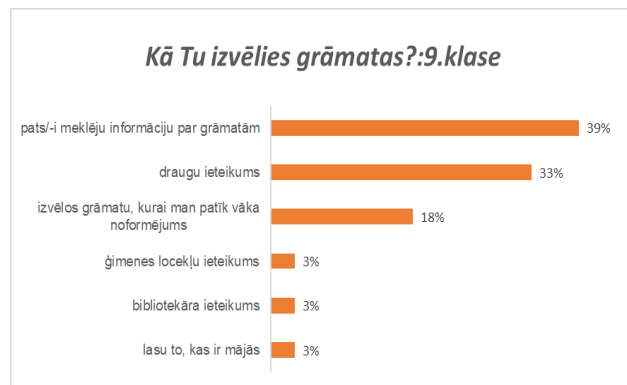
30.grafiks. **6. klases grāmatu izvēles faktori.** Vairākatbilžu jautājums (n=53)

31.grafiks. **7. klases grāmatu izvēles faktori.** Vairākatbilžu jautājums (n=77)

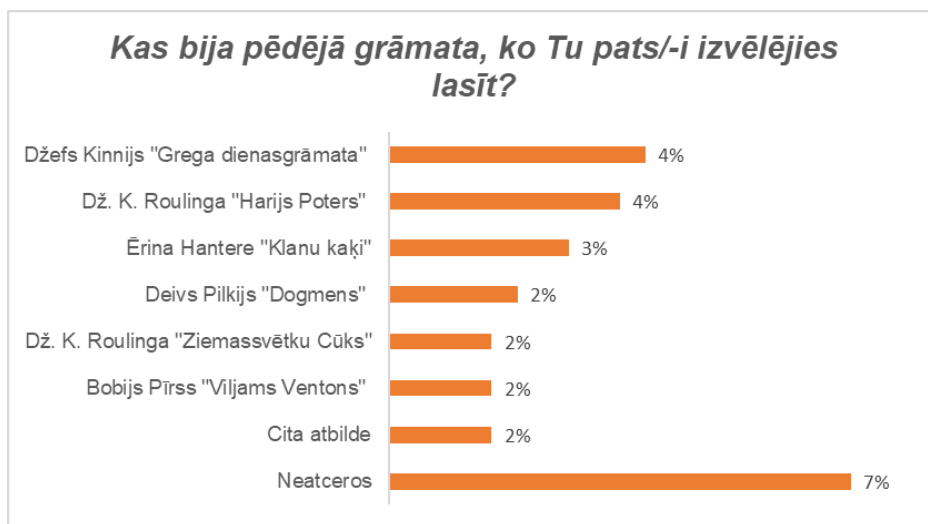

32.grafiks. **8. klases grāmatu izvēles faktori.** Vairākatbilžu jautājums. ($n=46$)

33.grafiks **9. klases grāmatu izvēles faktori.** Vairākatbilžu jautājums. ($n=16$)

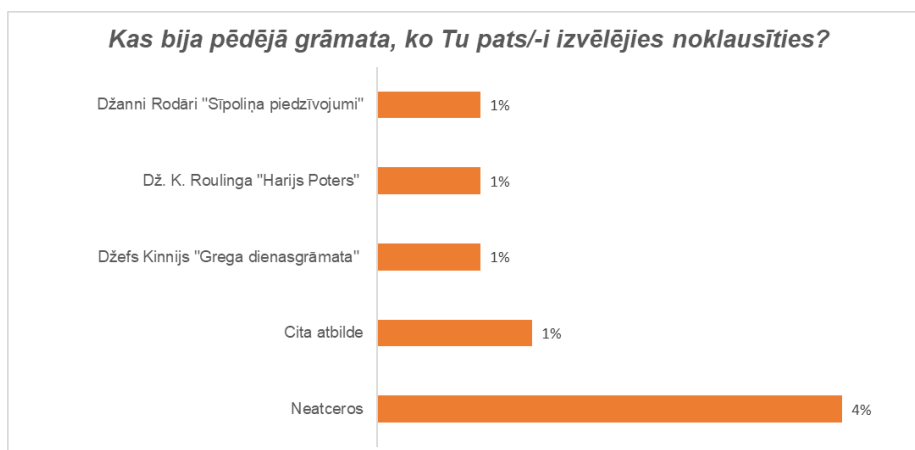
Visās klašu grupās visbiežāk norādītā atbilde ir “pats/-i meklēju informāciju par grāmatām”, kas ļauj pieņemt, ka skolēni par grāmatām uzzina internetā, mērķtiecīgi meklējot informāciju par konkrētiem autoriem, žanriem vai aktuālo daiļliteratūrā kopumā, vai arī dodas uz grāmatnīcu, bibliotēku un veic grāmatu izpēti tur. Tāpat visās klašu grupās, izņemot 9.klasi, kā otra visbiežākā atbilde ir norādīta “izvēlos grāmatu, kurai man patīk vāka dizains” - tātad ir svarīgi, ka grāmata piesaista sev uzmanību un atbilst konkrētā vecuma interesēm. 9.klasē daudz biežāk par nozīmīgu faktoru kļūst draugu ieteikums.

34. grafiks. **Pēdējā lasītā grāmata.** ($n=256$)

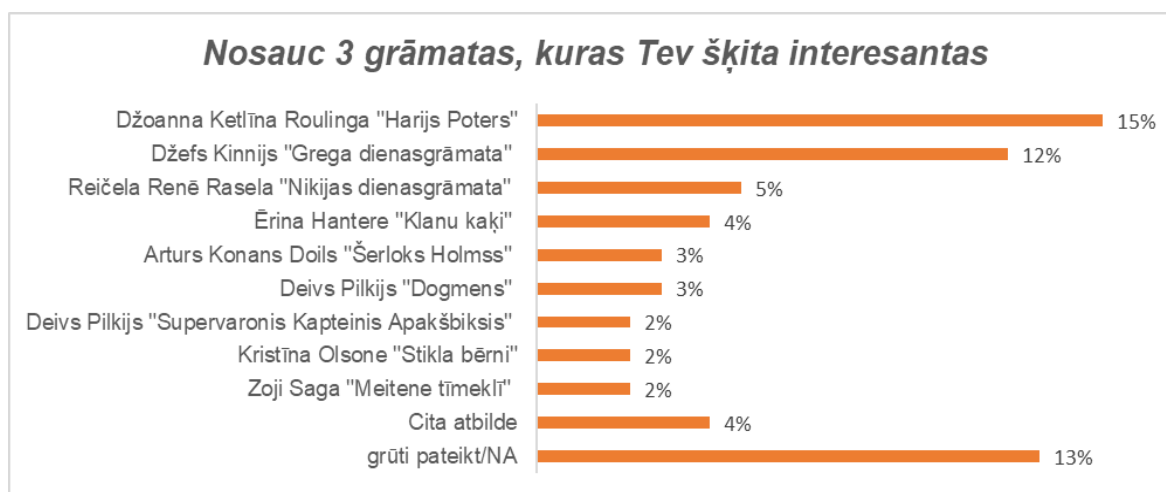
Skolēni tika lūgti nosaukt pēdējo grāmatu, ko viņi paši izvēlējušies lasīt, lai noskaidrotu, kas respondentiem šobrīd ir aktuāli. Kopumā tika nosauktas 155 dažādas grāmatas, kas liecina par visai daudzveidīgām interesēm skolēnu starpā. Grafikā attēlotas tās, kas sasniedza 2% biežuma robežu, pilns grāmatu saraksts atrodams pielikumā Nr.2. Visbiežāk minētas latviski tulkotās ārzemju autoru grāmatas un grāmatu sērijas, kas jau ilgstoši ieguvušas pasaules lasītāju uzmanību. 4% respondentu nosauca Džefa Kinnija bērnu grāmatu sēriju “Grega dienasgrāmata” un vēl 4% Dž. K. Roulingas septiņu romānu sēriju “Harijs Poters”. 3% respondentu kā pēdējo lasīto grāmatu norādīja Ērinas Hanteres grāmatu sēriju “Klanu kaķi”. 2% skolēnu minēja Deiva Pilkijs komiksu sēriju “Dogmens”, vēl 2% - Dž. K. Roulingas bērnu romānu “Ziemassvētku Cūks” un vēl 2% Bobija Pīrsa bērnu grāmatu sēriju “Viljams Ventons”. 7% skolēnu norādīja,

ka neatceras pēdējo izlasīto grāmatu, kas norāda uz to, ka grāmata pēdējo reizi lasīta visai sen. Kopumā iespējams novērot, ka jauniešu starpā popularitāti ieguvušas ārvalstu autoru grāmatu sērijas, kas ļauj sekot līdzī noteiktai sižetiskajai līnijai un varoņiem ilgākā laika posmā, vairāku grāmatu garumā. Pamats uzskatīt, ka grāmatu popularitāti ietekmē arī faktors, ka pēc biežāk minēto grāmatu motīviem ir veidotas jauniešu auditorijai paredzētas filmas, kas varētu raisīt padziļinātu interesi par noteiktā autora darbu lasīšanu. Tāpat iegūtie dati norāda, ka jaunieši daudz biežāk izvēlas lasīt ārvalstu nevis latviešu autoru darbus, kas būtu skaidrojams ar grāmatu popularitāti un atpazīstamu pasaules mērogā, par ko iespējams uzzināt sociālajos tīklos un blogošanas vietnēs.

35. grafiks. **Pēdējā klausītā audiogrāmata.** Vairākatbilžu jautājums ($n=255$)

Ņemot vērā, ka daudzi skolēni izvēlas labāk klausīties audiogrāmatas, respondenti tika aicināti arī nosaukt pēdējo grāmatu, ko viņi izvēlējušies noklausīties. No tiem respondentiem, kas nosauca kādu audiogrāmatu, 1% norādīja Džonni Rodāri pasaku "Sīpoliņa piedzīvojumi", Dž. K. Roulingas grāmatu sēriju "Harijs Poters" un Džefa Kinnija grāmatas "Grega dienasgrāmata". 4% respondentu neatceras pēdējo klausīto grāmatu. Pilns grāmatu saraksts atrodams pielikumā Nr.3.

36.grafiks. **Trīs interesantas grāmatas.** Vairākatbilžu jautājums ($n=584$)

Savukārt, lai noskaidrotu grāmatas, kas piesaistījušas skolēnu uzmanību un likušās interesantas ilgākā laika posmā, viņi tika lūgti nosaukt kopumā trīs grāmatas, kas viņiem šķiet

interesantas. 15% norādīja kādu Dž. K. Roulingas sērijas “Harijs Poters” grāmatām, 12% - Džefa Kinnija “Grega dienasgrāmata”, 5% - Reičelas Renē Raselas “Nikijas dienasgrāmata” un 4% - Ērinas Hanteres “Klaņu Kaķi”. 3% respondentu minēja Artura Konana Doila grāmatu “Šerloks Holms” un Deiva Pilkija “Dogmens”. 2% skolēnu kā interesantas grāmatas nosauca Deiva Pilkija “Supervaronis Kapteinis Apakšbiksis”, Kristīnas Olsones “Stikla bērni” un Zoji Sagas “Meitene tīmeklī”. 4% respondentu minēja citu atbildi, bet 13% šajā jautājumā nenosauca nevienu grāmatu. Pilns grāmatu saraksts atrodams pielikumā Nr.4. Arī šajā grafikā redzami dati norāda uz to, ka jauniešu vidū īpaši izplatītas ir ārzemju autoru grāmatu sērijas, kas globālā mērogā savu popularitāti iemantojušas jau vairāku gadu garumā.

37. grafiks. **Grāmata, ko vēlētos ieteikt draugiem.** Vairākatbilžu jautājums ($n=584$)

Respondentiem lūdza arī nosaukt grāmatas, ko viņi ieteiktu izlasīt saviem draugiem. Lielākā daļa (42%) skolēnu nenorādīja nevienu grāmatu, bet salīdzinoši neliels skaits norādīja minēja kādu grāmatu no grāmatu sērijām Džefa Kinnija “Grega dienasgrāmata”, Dž. K. Roulingas “Harijs Poters” un Reičelas Renē Raselas “Nikijas dienasgrāmata” (2% katru). 1% respondentu norādīja Dž. K. Roulingas “Ziemassvētku Cūks”, Sūzenas Kolinsas “Bada spēles”, Deiva Pilkija “Dogmens”, Kristīnas Olsones grāmatas, Lī Bardugo “Seši no kraukļiem”, Alises Osmenas “Heartstopper” vai Kolīnas Hūveras “Tas beidzas ar mums”. Pilns grāmatu saraksts atrodams pielikumā Nr.5.

38.grafiks. **Iemesli grāmatu ieteikumiem.** Vairākatbilžu jautājums ($n=138$)

Papildus grāmatai, ko skolēni ieteiktu saviem draugiem, tika lūgts nosaukt arī iemeslus, kāpēc ieteiktu tieši konkrēto grāmatu. Tika nosaukti dažāda rakstura iemesli. 64% norādīja, ka to ieteiktu, jo tai ir interesants sižets, tā ir aizraujoša. 13% respondentu minēja, ka tā ir grāmata ar labu humoru un vēl 13% - ka tā ir noteikta žanra labs piemērs, klasika. 10% minēja, ka grāmata raisa dziļas pārdomas, 8% - grāmatai ir viegla, laba valoda, 5% - tā analizē mūsdienās aktuālus jautājumus un vēl 5% - tā ir atbilstoša noteiktam vecumam. 4% minēja, ka ieteiktu grāmatu, jo tajā ir daudz informācijas, 3% - tā ir īsa grāmata, ātri lasās, 3% - grāmata sniedz padomus un vēl 3% - tajā ir skaistas ilustrācijas. 2% respondentu norādīja, ka grāmatu ieteiktu, jo tā raisa dažādas emocijas. 4% nosauca vēl kādu citu iemeslu. Dati liecina, ka skolēnu grāmatu izvēles un attiecīgi arī ieteikumi ir visai pārdomāti, grāmatas tiek izvēlētas atbilstoši konkrētai vēlmei, sajūtai, ko tās rada.

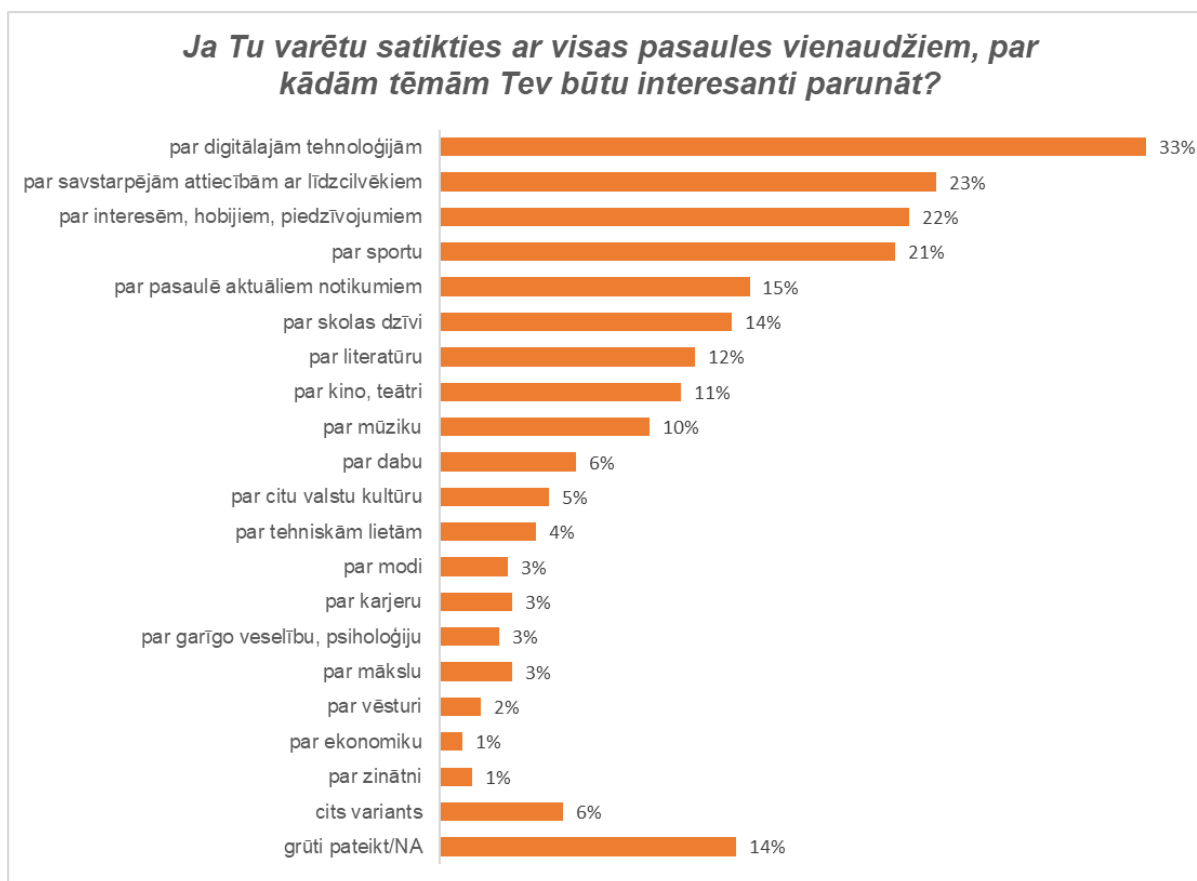
Kopumā secināms, ka skolēnu lasīšanas paradumi ir atšķirīgi – daži no skolēniem atzīst, ka grāmatas lasa, tās liekas aizraujošas, taču tajā pašā laikā daļa skolēni pilnībā nav ieinteresēti savu brīvo laiku pavadīt lasot grāmatas. Iegūtie dati liecina, ka būtiska nozīme skolēnu lasīšanas paradumu veicināšanā ir līdzcilvēkiem – vecākiem, skolotājiem, draugiem – kuri var ieteikt, kādas grāmatas skolēnu varētu interesēt, balstoties izpratnē par viņu tā brīža aktualitātēm. Grāmatu patēriņa veicināšanai, svarīga nozīme ir grāmatu sižeta izvēlei, notikumam, stāstam, kas iekļautu skolēna interešu lauku.

3. ATZIŅAS LATVIEŠU VALODAS UN LITERATŪRAS STUNDĀM

Noslēdzošajā pētījuma nodaļā ir apkopoti dati no jautājumiem, kas varētu būt saistoši un praktiski noderīgi tieši latviešu valodas un literatūras skolotājiem mācību satura un metodikas izstrādei, jo tie ļauj vēl labāk iepazīt skolēnu interešu loku, iemīļotākās daiļliteratūras tēmas, par kurām paši vēlētos rakstīt, formātus, kas palīdzētu labāk apgūt grāmatu saturu, kā arī pavisam konkrētus ieteikumus skolotājiem interaktīvām stundām. Tāpat šajā nodaļā iekļauti dati par bibliotēku apmeklējumu.

3.1. Skolēnus interesējošās tēmas

Skolēniem bija iespēja brīvā formātā iepazīstināt ar sev interesējošām tēmām, kuras pārspriestu vienaudžiem no citām pasaules vietām, kā arī piedzīvojumiem, kuros labprāt atspoguļotu savā grāmatā, tādējādi gūstot priekšstatu par aptaujā iekļauto vecuma grupu skolēnu šī brīža aktualitātēm.

39.grafiks. **Tēmas sarunai ar vienaudžiem.** Vairākatbilžu jautājums. ($n=1002$)

Skolēniem tika vaicāts, par kādām tēmām viņiem būtu interesanti parunāt, gadījumos, ja viņiem tiktu dota iespēja satīkties ar visas pasaules vienaudžiem. Visbiežāk (33%) skolēni norādīja, ka tās būtu tēmas par digitālajām tehnoloģijām, kas izteikti norāda uz šī brīža skolas vecuma bērnu un jauniešu sasaisti ar digitālo laikmetu. Aptuveni piektdaļā gadījumu skolēni norādīja, ka labprāt ar vienaudžiem parunātu par savstarpējām attiecībām ar līdzcilvēkiem (23%), par vienaudžu interesēm, hobijiem, piedzīvojumiem (22%) un par sportu (21%). Aptaujas rezultāti liecina arī par tādiem interesējošiem tematiem kā pasaulē aktuālie notikumi

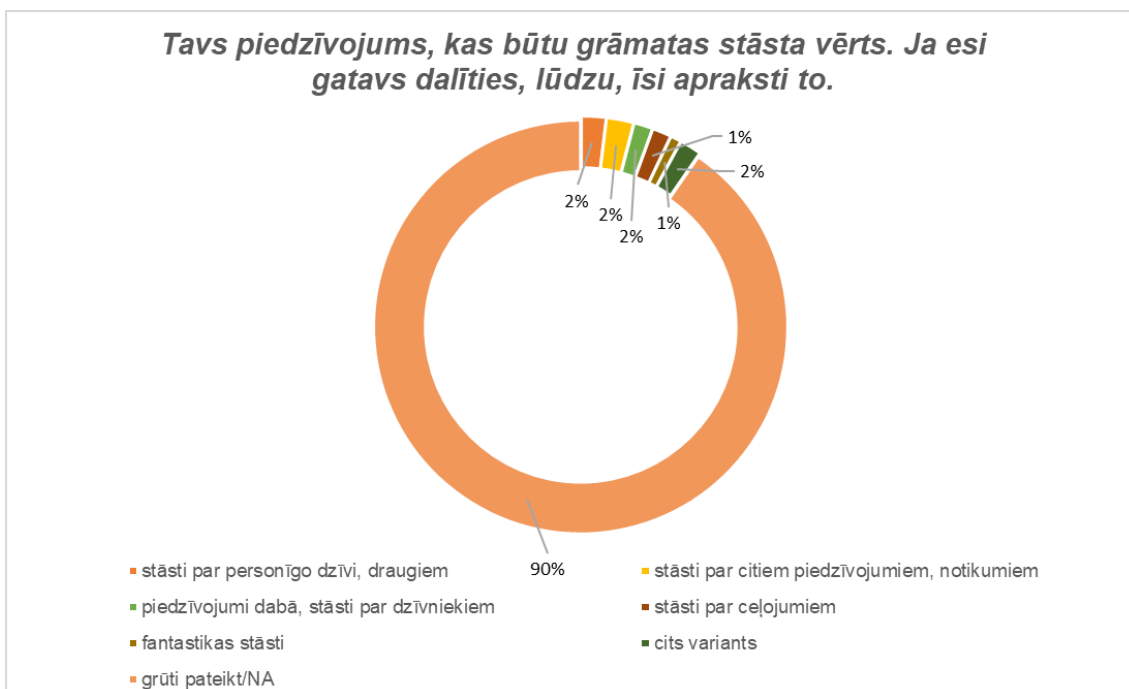
(15%), skolas dzīve (14%), literatūra (12), kino un teātris (11%), mūzika (10%). Retāk tika minēti temati kā daba (6%), citu valstu kultūra (5%), tehniskas lietas (4%), mode (3%), karjera (3%), garīgā veselība un psiholoģija (3%), māksla (3%), vēsture (2%), ekonomika (1%) un zinātne (1%).

40.grafiks. **Personīgās grāmatas tēmas.** Vairākatbilžu jautājums. ($n=838$)

Vaicāti par kādu tēmu skolēni rakstītu grāmatu, ja viņi paši būtu rakstnieki, visbiežāk skolēni norādīja, ka labprāt rakstītu grāmatu fantastikas vai fantāzijas žanros (26%). Vairāk nekā piektdaļa skolēnu atzina, ka rakstītu grāmatu par savu biogrāfiju (22%). Savukārt 15% no visām sniegtajām atbildēm liecināja par skolēnu vēlmi rakstīt grāmatu par piedzīvojumiem. Aptaujas rezultāti liecina arī par tādām jauniešu personīgo grāmatu tēmām kā daba (12%), detektīvistāsti un/vai kriminālromāni (11%) un mīlestība (10%). Retāk uz jautājumu tika sniegtas tādas personīgo grāmatu tēmas kā skolas dzīve, attiecības ar vienaudžiem (9%), tehnoloģijas (9%), sports (8%), filozofija, garīgā veselība (5%), šausmu stāsti (5%), vēsture (4%), drāma (4%), pasaulē aktuāli notikumi (3%), auto, moto un aviotehnika (2%), mākslas (1%). Savukārt 8% atbilžu gadījumos tika atzīts, ka skolēni nerakstītu grāmatu/nevēlās kļūt par rakstniekiem. Šīs tēmas noteikti ir vērā ņemas, lai ieteiktu skolēniem viņiem interesējošus daiļliteratūras darbus, kā arī iesaistītu radošās aktivitātēs, kur iespējams strādāt ar minētajām tēmām.

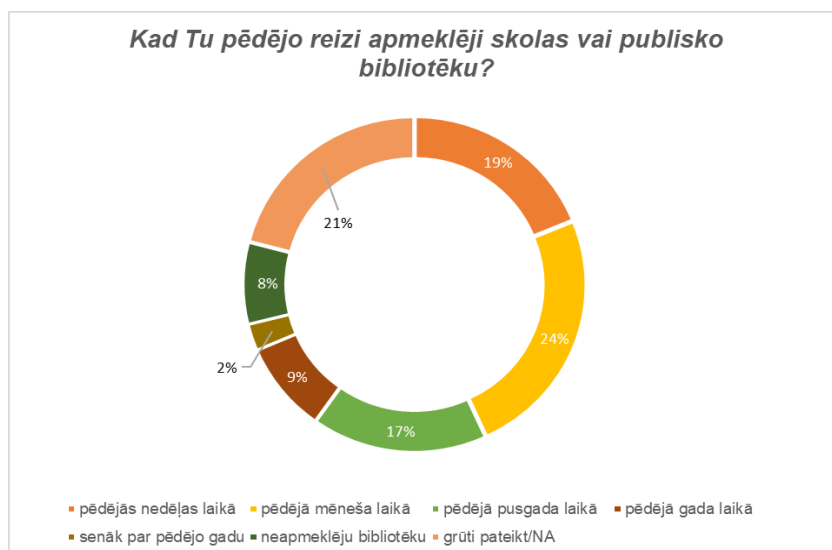

41. grafiks. **Grāmatas stāsta vērtais piedzīvojums.** (n=45)

Sasaistē ar iepriekšējo jautājumu par savas grāmatas tēmām, aptaujas turpinājumā skolēniem tika lūgts padalīties ar kādu piedzīvojumu, kas būtu grāmatas stāsta vērts. Uz jautājumu atbildēja ļoti maza daļa no visiem respondentiem, bet saturiski šajās atbildēs tika aprakstīti piedzīvojumi, kas ir saistīti ar skolēnu personīgo dzīvi, draugiem (2%), piedzīvojumiem dabā un stāstiem par dzīvniekiem (2%), stāstiem par citiem piedzīvojumiem, notikumiem (2%), stāstiem par ceļojumiem (1%) un fantastikas stāstiem (1%).

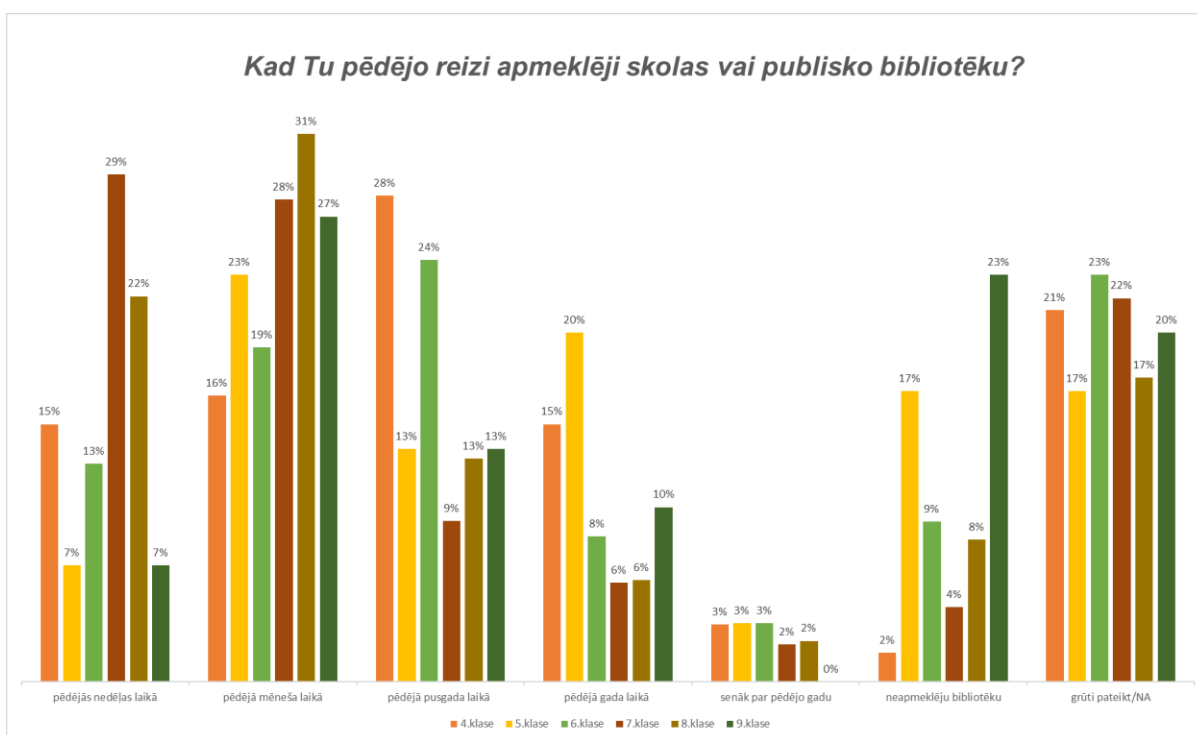
3.2. Bibliotēkas apmeklēšana

Skolēnu lasīšanas paradumu attīstīšanai un interesei par grāmatām ir svarīgi izprast līdzšinējos paradumus bibliotēkas apmeklēšanā un iespējamus veidus, kā arī skolām iespējams veidot bibliotēkas kā saistošas vietas, kur skolēniem pavadīt brīvo laiku, un, kā norāda 27.grafiks - bibliotekāra ieteikumi bieži vien ir nozīmīgs faktors skolēnu grāmatu izvēlēs.

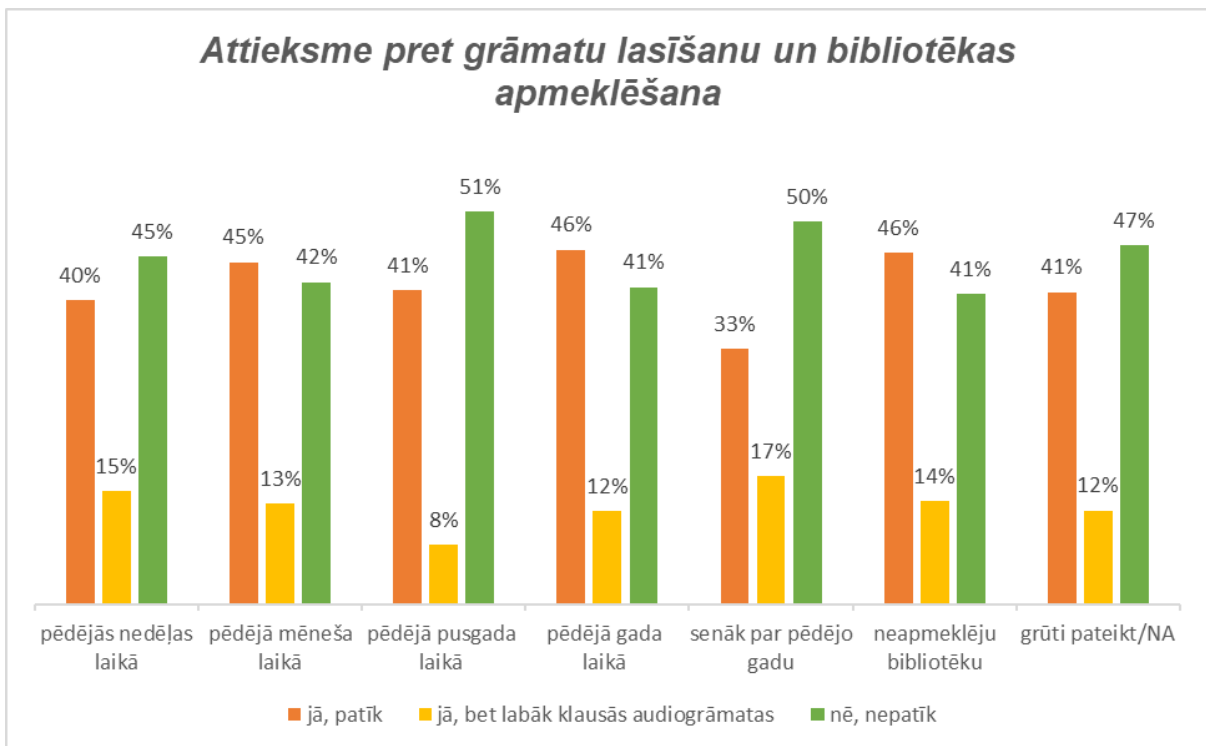
42.grafiks. **Bibliotēku apmeklējuma biežums.** (n=468)

Skolēniem tika lūgts norādīt pēdējo reizi, kad viņi ir apmeklējuši skolas vai publisko bibliotēku. Gandrīz ceturtdaļa (24%) no visiem respondentiem norādīja, ka bibliotēku ir apmeklējuši pēdējā mēneša laikā. 19% atzina, ka to ir apmeklējuši pēdējās nedēļas laikā, taču 17% to ir apmeklējuši pēdējā pusgada laikā. Retāk skolēni norādījuši, ka bibliotēku ir apmeklējuši pēdējā gada laikā (9%), savukārt 2% no visiem respondentiem atzina, ka to ir apmeklējuši senāk par pēdējo gadu. Aptaujas dati liecina, ka daļa no skolēniem vispār neapmeklē ne skolas, ne publisko bibliotēku (8%). Dati neliecina par visai biežu bibliotēkas apmeklējumu, taču, lai izdarītu spriedumus par zemā apmeklējuma iemesliem, būtu nepieciešams iegūt papildu informāciju par apmeklējuma motivāciju un iespējamajām problēmām, ar kuriem skolēni ir saskārušies, kas atturējuši viņus no biežākas bibliotēkas apmeklēšanas.

43. grafiks. **Bibliotēku apmeklējuma biežums: salīdzinājums starp klasēm.** ($n=468$)

Savstarpēji salīdzinot aptaujas datus jautājumā par bibliotēkas apmeklējumu starp klašu grupām, vērojams, ka visbiežāk jeb pēdējās nedēļas laikā skolas vai publisko bibliotēku ir apmeklējuši 7.klašu skolēni (28%). Pēdējā mēneša laikā visbiežāk to ir apmeklējuši 8. klašu skolēni (31%). Retāk - pēdējā pusgada laikā, skolas vai publisko bibliotēku ir apmeklējuši 4. klašu (28%) un 6. klašu (24%) skolēni. 5. klašu skolēni aptaujas ietvaros biežāk nekā citu klašu skolēni ir norādījuši, ka to ir apmeklējuši pēdējā gada laikā (20%). No vienas puses, 9. klašu skolēnu sniegtās atbildes liecina, ka bibliotēku apmeklējums ir visai apmierinošs (pēdējā mēneša laikā 27%), taču, no otras puses, viņi visbiežāk ir norādījuši, ka vispār bibliotēkas neapmeklē (23%). Iespējams, jaunāko klašu skolēni ir jāiepazīstina ar bibliotēkā pieejamajiem pakalpojumiem, bibliotēkas struktūru, lai tā kļūtu par saprotamāku un pieejamāku vidi, kur skolēni jūtas ērti.

44.grafiks. Attieksme pret grāmatu lasīšanu un bibliotēkas apmeklēšanas biežums. (n=468)

Skatoties atbilžu sadalījumu jautājumā par bibliotēkas apmeklējuma biežumu pēc attieksmes pret grāmatu lasīšanu, nav novērojamas saistības starp biežāku bibliotēkas apmeklējumu un vairāk pozitīvu attieksmi pret grāmatu lasīšanu - grāmatu lasīšana patīk gan 40% no tiem, kas bibliotēku apmeklējuši pēdējās nedēļas laikā, gan 46% no tiem, kas to neapmeklē vispār. Savukārt, negatīvu attieksmi pret grāmatu lasīšanu visbiežāk atzīmējuši tie skolēni, kas bibliotēku apmeklējuši pēdējā pusgada laikā vai senāk par gadu (51% un 50% attiecīgi).

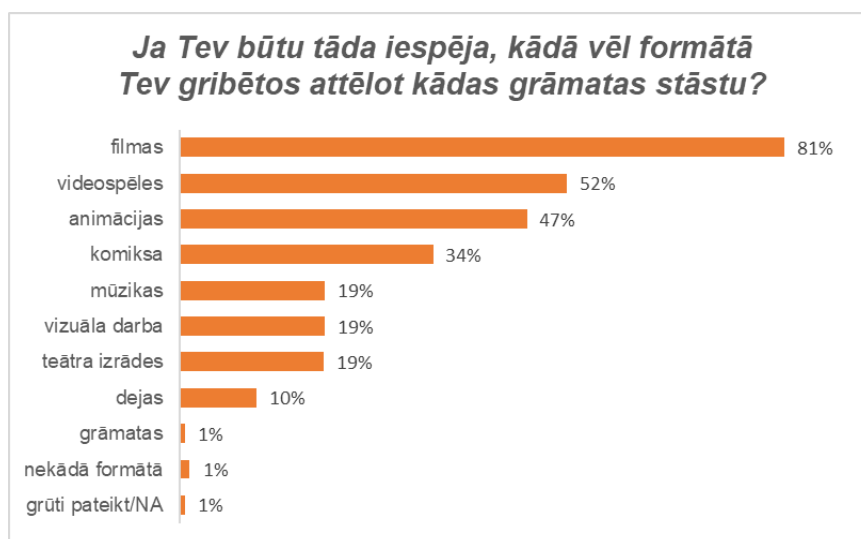

38.grafiks. Alternatīvas nodarbes bibliotēkā. Vairākatbilžu jautājums (n=487)

Skolēniem tika vaicāts, ko viņi gribētu darīt bibliotēkā laikā, kamēr viņi izvēlās grāmatas. Visbiežāk skolēni atbildēja, ka neko nevēlētos darīt (19%). Daļa skolēnu norādīja, ka vēlētos spēlēt spēles - gan galda spēles, gan videospēles (12%), klausīties mūziku, zīmēt (11%), apskatīt, izvēlēties grāmatas (10%), atpūsties, būt klusumā, gulēt (7%) un lasīt/klausīties grāmatas, žurnālus (6%). Retāk aptaujas datus tika manītas tādas izvēles kā parunāšanās ar citiem par grāmatām (4%), filmu, video skatīšanās (3%), ēšana, tējas dzeršana (2%) un mācīšanās, mājasdarbu pildīšana (1%). Tātad skolēni izsaka vēlmi veidot bibliotēku kā vidi, kur iespējams ne tikai izvēlēties un lasīt grāmatas, bet pavadīt laiku, jūtoties ērti un atbrīvoti.

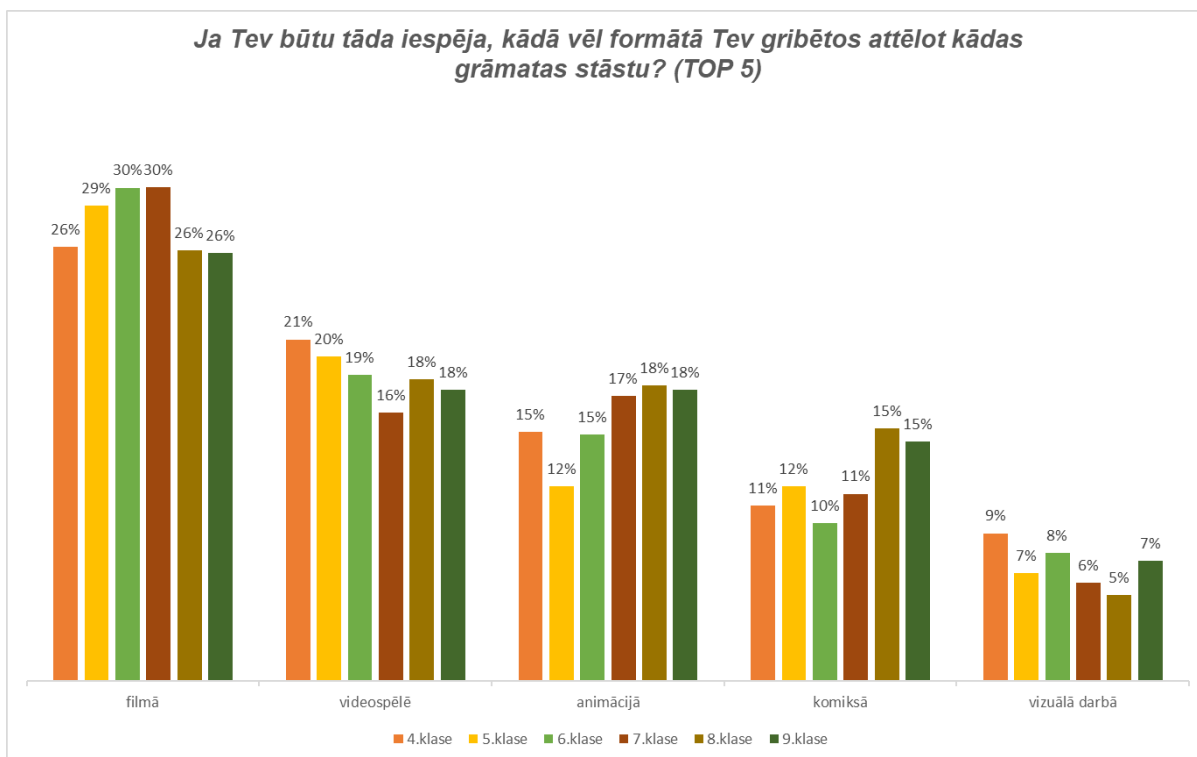
3.3. Skolēnu ieteikumi latviešu valodas un literatūras stundām

Pētījumā noslēgumā tiks apskatīti jautājumi, kurus skolotāji varētu izmantot kā ieteikumu, lai dažādotu mācību satura pasniegšanas veidus, pielietojot pašiem skolēniem saistošus paņēmienus. Vispirms skolēniem tika jautāts, kādos vēl formātos viņiem būtu saistoši iepazīties ar grāmatu sižetu.

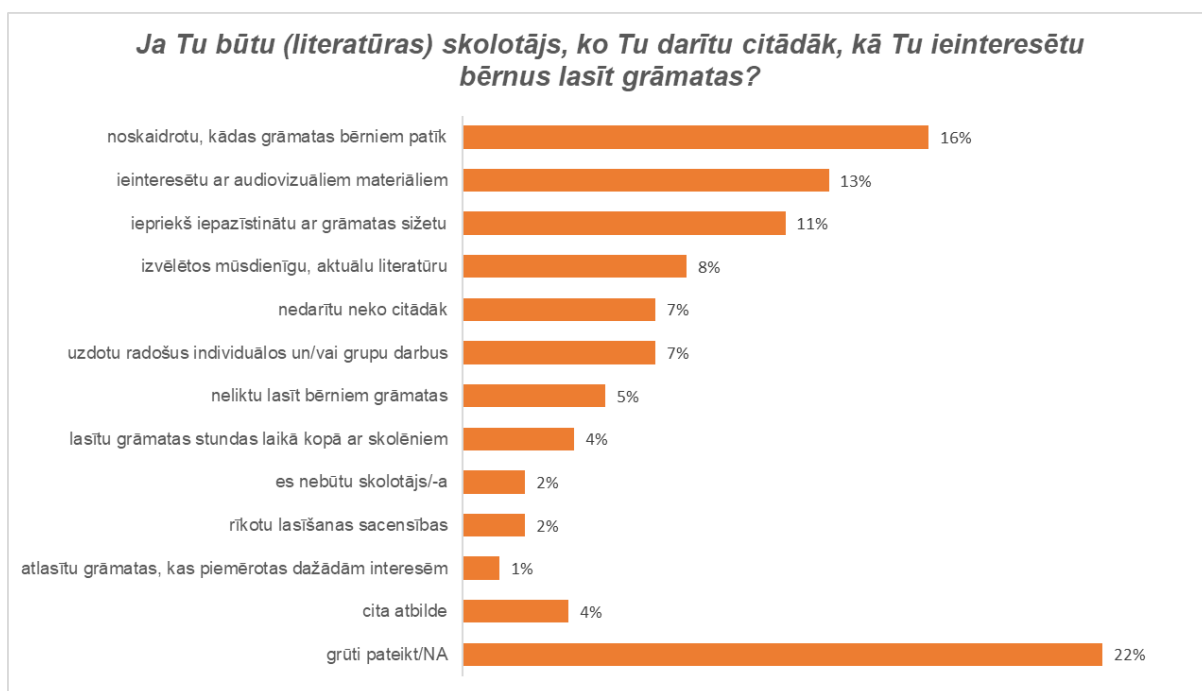
45.grāfiks. Grāmatas stāsta alternatīvie formāti. Vairākatbilžu jautājums (n=1336)

Visbiežākā atbilde ir, ka skolēni vēlētos grāmatas sižetu redzēt filmā (81%). Toties 52% grāmatas sižetu vēlētos redzēt kā videospēli. Nākamais visbiežāk minētais formāts ir animācija (47%), savukārt kā komiksu grāmatu sižetu vēlas attēlot 34% aptaujāto. Vienādās daļās sadalās vēlme redzēt grāmatu pārveidotu mūzikā (19%), vizuālajā darbā (19%) un teātra izrādē (19%). Tikai 10% vēlās redzēt grāmatu attēlotu dejā. Taču 1% skolēnu vēlās atstāt to pašu formātu vai vispār nekādā (1%). Grūti pateikt vai nebija atbildes 1%. Sasaistot grafikā atspoguļotos datus ar iepriekšējās nodaļas iegūtajām atziņām, skolēniem viennozīmīgi būtu saistoši apgūt grāmatu sižetu sev tik ļoti tuvajā digitālajā formā, kas reizē ir uzskatāms arī par daudz interaktīvāku un skolēnu skatījumā mazāk garlaicīgu formātu. Tam noteikti nevajadzētu aizstāt grāmatu lasīšanu, bet tas var kalpot par papildinājumu sižeta un tēlu apgūvē.

46.grafiks. Grāmatas stāsta alternatīvie formāti: salīdzinājums starp klasēm. Vairākatbilžu jautājums ($n=1336$)

Savstarpēji salīdzinot datus jautājumā par grāmatas stāsta alternatīvajiem formātiem starp klasēm, vērojams, ka filmas ir vienlīdz saistošs formāts visām klašu grupām, tāpat kā videospēles, izņemot 4.klases, kur 21% no respondentiem grāmatas gribētos redzēt videospēļu formātā, un vizuālās mākslas darbos. Animācija šķiet mazāk saistoša 5.klases skolēniem, savukārt komiksi 6. klašu skolēniem.

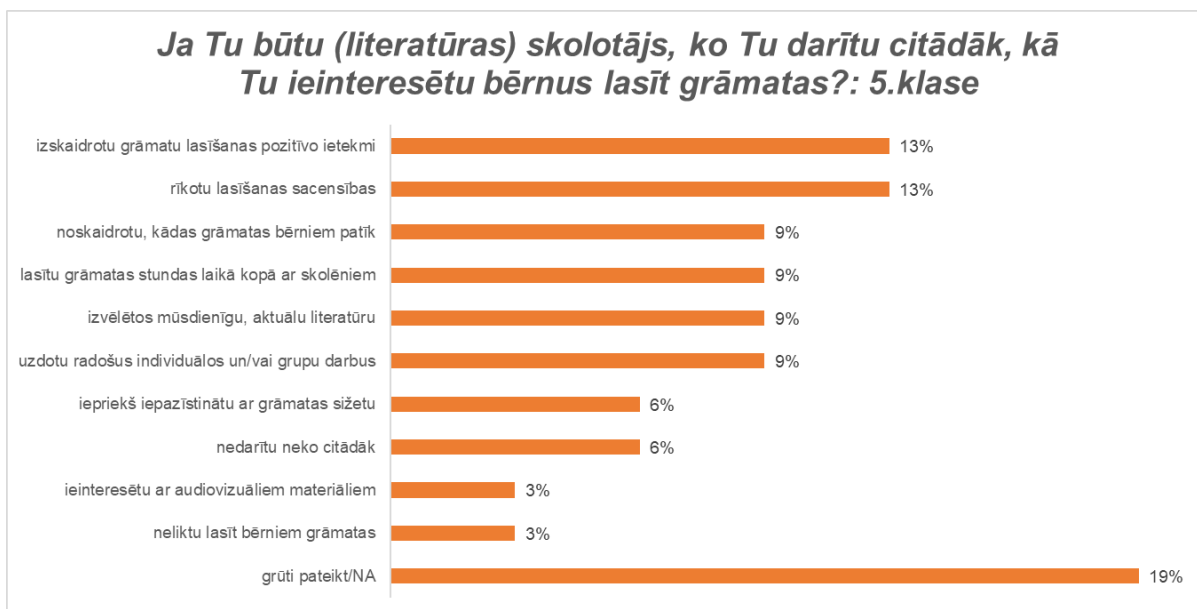
47.grafiks. Veidi, kā ieinteresēt bērnus lasīt grāmatas. Vairākatbilžu jautājums ($n=490$)

Noslēgumā, vaicājot skolēniem, ko viņi darītu citādāk, lai ieinteresētu bērnus lasīt grāmatas, visbiežāk tika minēts, ka viņi noskaidrotu, kādas tieši grāmatas bērniem patīk (16%). Tāpat tika minēts, ka viņi censtos bērnus ieinteresēt ar audiovizuāliem materiāliem (13%) un iepriekš iepazīstinātu ar grāmatas sižetu (11%). Skolēni norādīja, ka šādā gadījumā izvēlētos arī mūsdienīgu, aktuālu literatūru (8%), uzdotu radošus individuālus un/vai grupu darbus (7%), lasītu grāmatas stundas laikā kopā ar skolēniem (4%), rīkotu lasīšanas sacensības (2%) un atlasītu grāmatas, kas piemērotas dažādām interesēm (1%). Savukārt 7% no visām sniegtajām atbildēm liecina, ka skolēni neko nedarītu citādāk. Turpretim daļa atbilžu norādīja uz sava veida dumpinieciskumu - 5% respondentu norādīja, ka vispār neliktu bērniem lasīt grāmatas un 2% - ka nebūtu skolotājs/-a. Tālākajos grafikos redzams atbilžu sadalījums uz šo pašu jautājumu dažādās klašu grupās.

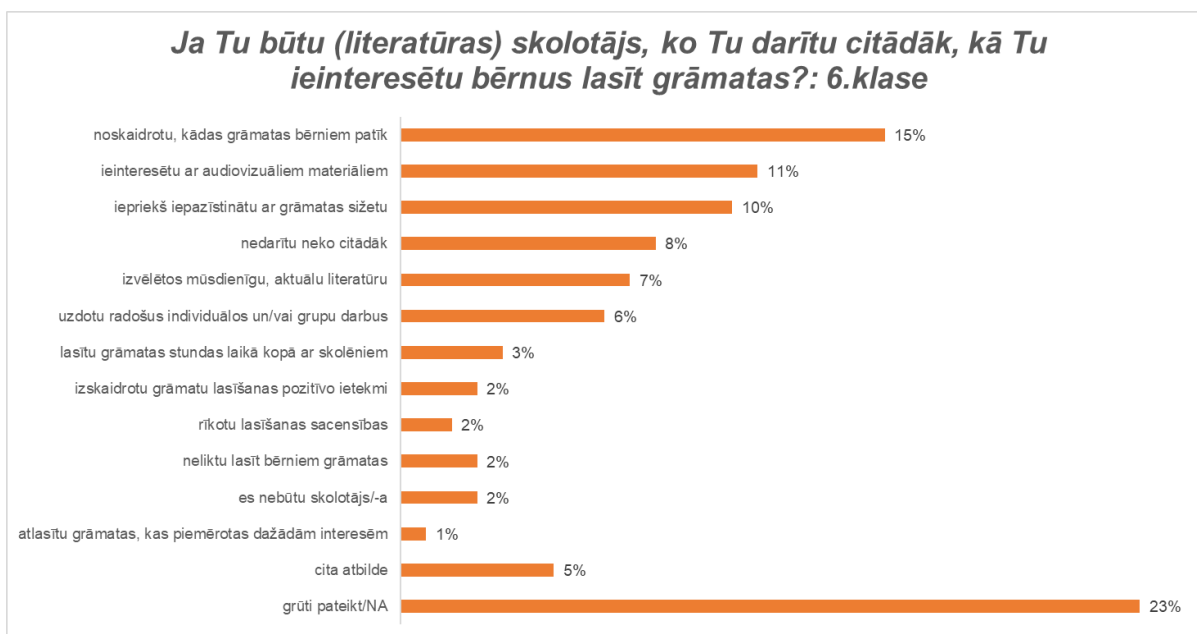
48.grafiks. **Veidi, kā ieinteresēt bērnus lasīt grāmatas: 4.klase.** Vairākatbilžu jautājums ($n=490$)

4.klases skolēni visbiežāk norāda, ka, lai bērnus ieinteresētu lasīt grāmatas, viņi iepriekš iepazīstinātu ar grāmatas sižetu (18%), noskaidrotu, kādas grāmatas bērniem patīk (13%) un lasītu grāmatas stundas laikā kopā ar skolēniem (11%).

49.grafiks. **Veidi, kā ieinteresēt bērnus lasīt grāmatas: 5.klase.** Vairākatbilžu jautājums ($n=490$)

Savukārt, 5. klases skolēni biežāk ir norādījuši, ka izskaidrotu grāmatu lasīšanas pozitīvo ietekmi (13%) un rīkotu lasīšanas sacensības (13%), kas ir visai interesants ieteikums, ko iespējams ieviest mācību stundās. Tādējādi lasīšanā tiek ieviesti spēles elementi un, iespējams, ieinteresēt arī tos skolēnus, kuriem lasīšana šķiet mazāk aizraujoša nodarbe.

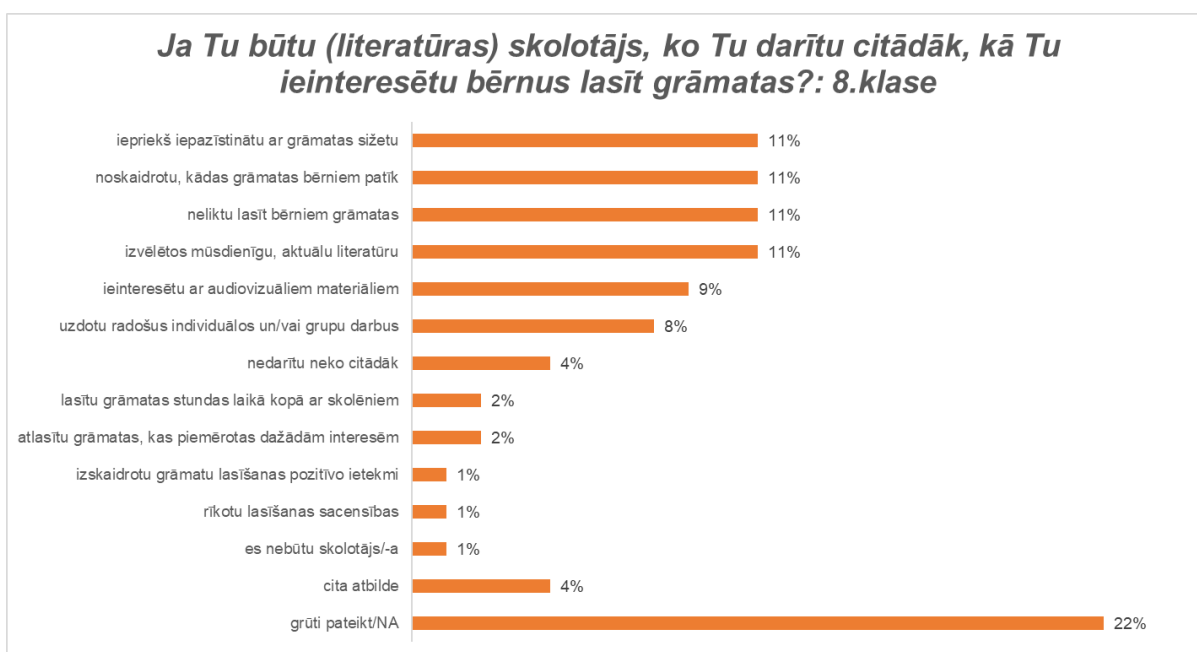
50.grafiks. **Veidi, kā ieinteresēt bērnus lasīt grāmatas: 6.klase.** Vairākatbilžu jautājums ($n=490$)

Tāpat kā 4. klases skolēni, arī 6. klases skolēni norādījuši, ka, lai ieinteresētu bērnus lasīt grāmatas, iepriekš noskaidrotu kādas grāmatas viņiem patīk (15%) un iepriekš iepazīstinātu ar grāmatas sižetu (10%). Šajā gadījumā vērojams, ka visbiežāk minēto atbilžu starpā izvirzās arī variants “ieinteresētu ar audiovizuāliem materiāliem” (11%), aktualizējot nepieciešamību iesaistīt citus medijus grāmatu sižeta un tēlu apguvē.

51.grafiks. **Veidi, kā ieinteresēt bērnus lasīt grāmatas:7.klase.** Vairākatbilžu jautājums (n=490)

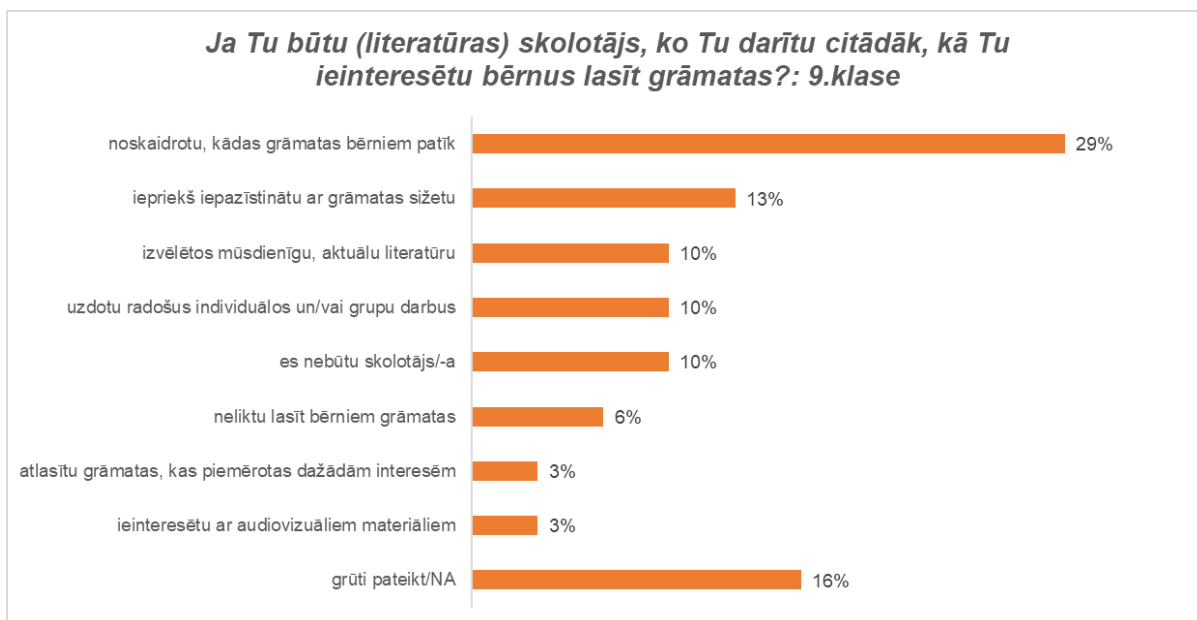
Salīdzinājumā ar iepriekš šķērsgriezumā skatītajām sniegtajām atbildēm 4., 5. un 6. klašu skolnieku starpā, 7. klases skolēni biežāk ir norādījuši, ka, lai ieinteresētu bērnus lasīt grāmatas, izmantotu audiovizuālus materiālus (21%). Taču nemainīgi biežāk minēto atbilžu starpā vērojamas idejas noskaidrot, kādas grāmatas bērniem patīk (17%) un iepriekš iepazīstināt ar grāmatas sižetu (8%).

52.grafiks. **Veidi, kā ieinteresēt bērnus lasīt grāmatas: 8.klase.** Vairākatbilžu jautājums (n=490)

Arī 8. klases skolēni bieži ir norādījuši, ka gadījumā, ja viņi būtu literatūras skolotāji, lai bērnus ieinteresētu lasīt grāmatas, iepriekš iepazīstinātu ar grāmatas sižetu (11%), un noskaidrotu, kādas grāmatas bērniem patīk (11%). 8. klašu skolēni, salīdzinājumā ar citu klašu skolēniem, biežāk ir norādījuši, ka izvēlētos mūsdienīgu, aktuālu literatūru (11%). Interesanti, ka tikpat liels 8. klašu skolēnu daudzums ir norādījuši, ka nemaz neliktu bērniem lasīt grāmatas (11%)

53.grafiks. **Veidi, kā ieinteresēt bērnus lasīt grāmatas: 9.klase.** Vairākatbilžu jautājums (n=490)

Visbeidzot, apskatot 9. klašu skolēnu atbildes uz iepriekš apskatīto jautājumu, redzams, ka arī šī vecuma jaunieši visbiežāk noskaidrotu, kādas grāmatas bērniem patīk (29%) un iepriekš iepazīstinātu ar grāmatas sižetu (13%), kā arī izvēlētos mūsdienu, aktuālu literatūru (10%).

54.grafiks. **Veidi, kā ieinteresēt bērnus lasīt grāmatas: skolēni, kuriem nepatīk lasīt.** Vairākatbilžu jautājums (n=212)

Skatot atbildes uz jautājumu par veidiem, ko skolotāji varētu darīt citādāk, lai ieinteresētu bērnus lasīt, griezumā pēc skolēnu attieksmes pret lasīšanu, no tiem bērniem, kuriem nepatīk lasīt grāmatas, visbiežāk izskanējusi atbilde “ieinteresētu ar audiovizuāliem materiāliem” (13%), gandrīz tikpat bieži viņi vēlētos, lai skolotāji noskaidro, kādas grāmatas bērniem patīk, tāpat izvēlētos mūsdienu un aktuālu literatūru (9%).

Skolēnu ieteikumi norāda uz plašāka dialoga nepieciešamību starp skolotājiem un skolēniem, lai skolēni labāk izprastu mācību satura saistību ar uzdoto lasāmvielu un tās kontekstualitāti, saistību ar mūsdienās un cauri paaudzēm aktuālām tēmām. Tāpat noteikti ir nozīmīgi mācību stundās izmantot aizvien jaunus formātus un iesaistīt digitālās tehnoloģijas, kas, saskaņā ar aptaujā iegūtajiem datiem, ir ieņēmušas izteikti nozīmīgu lomu bērnu un jauniešu ikdienā.

SECINĀJUMI

1. Dati liecina, ka tikai 1% gadījumu skolēni aptaujas ietvaros norādījuši, ka pēc stundām lasa grāmatas. Iespējams šis zemais atbilžu skaits skaidrojams ar to, ka skolēni lasīšanu (obligātās vai mācību literatūras) saista ar mācību procesu un neredz to kā hobiju. Visvairāk laika skolēni pavada dažādās interešu izglītības aktivitātēs.
2. Domājot par hobijiem, lielākā daļa skolēnu norādīja, ka viņu interešu lokā ir sports, viņiem vienkārši patīk atpūsties, kā arī spēlēt videospēles. Salīdzinoši bieži skolēni aptaujā norādīja, ka viņu intereses aptver kino, dabu, mūziku, mākslu, tehnoloģijas, politiku un vēsturi u.t.t.
3. Aptaujas rezultātu ietvaros izteikti parādās mūsdienu jauniešu kultūrai raksturīgās iezīmes – brīvā laika pavadīšanas aktivitāšu un kopumā interešu loka saikne ar digitālajām tehnoloģijām. Arī aptaujā vaicājot skolēniem, ko viņi visbiežāk lasa, lielākajā daļā gadījumu skolēni norādīja, ka visbiežāk lasa čatu, kas norāda, ka skolēni lielāko daļu no sava laika pavada pie viedierīcēm. Par to liecina arī otra visbiežāk norādītā atbilde, ka skolēni visbiežāk lasa blogus, sociālo tīklu ierakstus.
4. Turpinot par skolēnu interesēm, aptaujas ietvaros tiek noskaidrots, ka skolēniem galvenokārt interesē tēmas par digitālajām tehnoloģijām, savstarpējām attiecībām ar līdzilvēkiem, par vienaudžu interesēm, hobijiem, piedzīvojumiem un par sportu. Aptaujas rezultāti liecina arī par tādiem interesējošiem tematiem kā pasaulē aktuālie notikumi, skolas dzīve, literatūra, kino un teātris, mūzika.
5. Skolēni gandrīz vienlīdz bieži patērē grāmatu saturu latviešu un angļu valodā. Tikai 3% gadījumu skolēni grāmatas lasa tieši krievu valodā. 3% gadījumu skolēni grāmatas lasa gan angļu, gan latviešu valodā, turpretī retāk parādās norādīta atbilde, ka skolēni lasa grāmatas visās trīs valodās (0,4%).
6. Novērojams, ka nedaudz vairāk kā puse meitenes ir norādījušas, ka grāmatas patīk lasīt, taču zēni biežāk ir norādījuši, ka viņiem grāmatas lasīt nepatīk. Interesanti, ka vispozitīvākā attieksme pret grāmatu lasīšanu ir tieši skolēniem, kas nav vēlējušies norādīt savu dzimumu.
7. Dati par lasīšanas paradumiem skolēnu ģimenēs norāda uz visai pozitīvu tendenci - lielākajā daļā gadījumu bērniem mājās ir grāmatas, viņi ir kopš bērnības iepazinušu grāmatu un lasīšanas pasauli, kādam no ģimenes locekļiem lasot viņiem priekšā, kā arī ikdienā ģimenē ir iespējams gūt labu piemēru, novērojot, kā citi ģimenes locekļi, it īpaši mammas, lasa savas intereses vadīti.
8. Skolēnu motivēšanai lasīt grāmatas būtiska nozīme jāpiešķir pašu skolēnu interesēm. Aptaujas rezultāti liecina, ka skolēniem ir svarīgs stāsta sižets, kam ir jābūt aizraujošam, ar labu humoru. Vēl skolēni norādīja, ka grāmatai ir jābūt noteikta žanra labajam piemēram, viņi ir ieinteresēti iepazīties ar klasikas darbiem. Viņiem ir arī svarīgi, ka grāmata raisa dziļas pārdomas, grāmatai ir viegla, laba valoda, tā analizē mūsdienās aktuālus jautājumus un tā ir atbilstoša noteiktam vecumam.
9. Iegūtie dati neliecina par skolēnu biežu bibliotēku apmeklējumu, taču, lai izdarītu spriedumus par zemā apmeklējuma iemesliem, būtu nepieciešams iegūt papildu informāciju par apmeklējuma motivāciju un iespējamajām problēmām, ar kuriem skolēni ir saskārušies, kas atturējuši viņus no biežākas bibliotēkas apmeklēšanas. Iespējams, jaunāko klašu skolēni ir jāiepazīstina ar bibliotēkā pieejamajiem

---

pakalpojumiem, bibliotēkas struktūru, lai tā kļūtu par saprotamāku un pieejamāku vidi, kur skolēni jūtas ērti.

10. Skolēnu attieksmes un lasīšanas paradumu skaidrojumi norāda uz dialoga nepieciešamību starp skolotājiem un skolēniem, lai skolēni labāk izprastu mācību satura saistību ar uzdoto lasāmvielu un tās kontekstualitāti, saistību ar mūsdienās un cauri paaudzēm aktuālām tēmām. Skolēniem ir nepieciešams plašāk skaidrot lasāmo grāmatu izvēles pamatojumu, lai viņi spētu saskatīt tiešo saikni ar apgūstamo mācību saturu. Tāpat noteikti ir nozīmīgi mācību stundās izmantot aizvien jaunus formātus un iesaistīt digitālās tehnoloģijas, kas, saskaņā ar aptaujā iegūtajiem datiem, ir ieņēmušas izteikti nozīmīgu lomu bērnu un jauniešu ikdienā.

PIELIKUMS

1.tabula **Spilgtākā grāmata no bērnības.** ($n=210$)

Nosaukums	Minētais biežums (%)
Alans Aleksands Milns "Vinijs Pūks un viņa draugi"	5
Pasakas (neprecizēts)	3
Astrida Lingrēne "Grāmata par Pepiju Garzeķi"	2
"Pifa piedzīvojumi"	1
Džefs Kinnijs "Grega dienasgrāmata" (neprecizēts)	1
Jākobs Grimms, Vilhelms Grimms "Trīs sivēntiņi"	1
Andruss Kivirehks "Lote no Izgudrotāju ciema"	1
Astrida Lingrēne "Ronja - laupītāja meita"	1
Žanis Grīva "Pasaka par Diegabiksi"	1
Džoanna Ketlīna Roulinga "Harijs Poters" (neprecizēts)	1
"Pelnušķīte"	0,6
"Pifa piedzīvojumi"	1,5
Enida Blaitona "Slavenais pīlēns Tims"	0,4
Deivids Valjamss "Pusnakts Banda"	0,2
"Rācenis"	0,2
"Rikikī piedzīvojumi"	0,2
Džonni Rodāri "Sīpoliņa piedzīvojumi"	0,4
Skandināvijas tautas pasakas (neprecizēts)	0,2
"Smaragda pasakas"	0,2
Anna Brigadere "Sprīdītis"	0,9
Keita Dikamillo "Teiksma par izmisuli"	0,2
Kristīna Olsone "Stikla bērni"	0,2
Elvins Brūkss Vaitis "Šarlotes tīkls"	0,4
"Trusenīte Marta" (neprecizēts)	0,2
"Trusītis Pēterītis" (neprecizēts)	0,2
Komiksi (neprecizēts)	0,2
Džeikobs Grejs "Zvērači" (neprecizēts)	0,2

2.tabula **Pēdējā lasītā grāmata.** (n=256)

Nosaukums	Minētais biežums (%)
Dodu priekšroku audiogrāmātām	6%
Džefs Kinnijs "Grega dienasgrāmata"	4%
Džoanna Ketlīna Roulinga "Harijs Poters"	4%
Ērina Hantere "Klanu kaķi" (neprecizēts)	3%
Deivs Pilkijs "Dogmens"	2%
Džoanna Ketlīna Roulinga "Ziemassvētku Cūks"	2%
Bobijs Pīrss "Viljams Ventons"	2%
Zoži Saga "Meitene tīmeklī" (neprecizēts)	1%
Adam Silvera "They Both Die at the End"	1%
Reičela Renē Rasela "Nikijas dienasgrāmata" (neprecizēts)	1%
Ohba Tsugumi "Death Note" (neprecizēts)	1%
Alice Oseman "Solitaire"	1%
Manga (neprecizēts)	1%
Komiksi (neprecizēts)	1%
Sabrina, pusaugu burve (neprecizēts)	1%
Džons Grišams "Teodors Būns - aizdomās turētais"	1%
Džeimss Patersons, Kriss Tebetss "Pamatskola. Manas dzīves briesmīgākie gadi"	1%
Kristīna Olsons "Ērgļuklints noslēpums"	1%
Sūzena Kolinsa "Bada spēles" (neprecizēts)	1%
Gatis Ezerkalns "Ragana manā skapī"	1%
Filips Pulmans "Ziemeļblāzma"	1%
Neil Gaiman "Norse Mythology"	1%
Džons Ronalds Rūels Tolkīns "Gredzenu pavēlnieks" (neprecizēts)	1%
Jurga Ville, Lina Itagaki "Sibīrijas haiku"	1%
Lelde Kovaļova "Bezvēsts pazudušās"	1%
Astrida Lingrēne "Meistardetektīvs Blumkvists" (neprecizēts)	1%
Colleen Hoover "It Ends with Us"	1%
Džons Grīns "Mūsu zvaigžņu vaina"	1%
Agata Kristi "Slepkavība Austrumu ekspresī"	1%
Timo Parvela "Ella" (neprecizēts)	1%
Kārena Makmanusa "Kāds no mums melo"	1%
Kristīna Olsons "Mūmijas mīkla" (neprecizēts)	1%
Arturs Konans Doils "Šerloka Holmsa piedzīvojumi"	1%
Dāns Hējers "Sacīkstes ar nāvi un citi spoku stāsti"	0,4%
Deivids Bedīls "Vecāku aģentūra"	0,4%
Džeina Šteinberga "Lasītāja"	0,4%
Deivids Valjamss "Pusnakts Banda"	0,4%
Zanna Deividsone "Brīnumainie vienradži"	0,4%
Nicola Yoon "Everything, Everything"	0,4%
Endijs Grifitss, Terijs Dentons "13 stāvu namiņš kokā"	0,4%
Somans Čainani "Labā un Ļaunā skola"	0,4%
Anna Deila "Raganu čuksti"	0,4%
Melnā kaķa piedzīvojums (neprecizēts)	0,4%
Kornēlija Funke "Tintes sirds"	0,4%
Rūdolfs Blaumanis "Velniņi"	0,4%
White lies (neprecizēts)	0,4%

Pauls van Lons "Šausmu autobuss"	0,4%
Auniņš Šons (neprecizēts)	0,4%
Andris Neiburgs "Stāsts par Tilli un Suņu vīru"	0,4%
Liza Pīcone "Toma Geitsa lieliskā pasaule"	0,4%
Margita Auere "Maģisko zvēru skola. Bedres!"	0,4%
Džons Klepfers "Zombiju mednieki" (neprecizēts)	0,4%
Melānija Vanaga "Veļupes krastā"	0,4%
Leigh Bardugo "Shadow and Bone"	0,4%
Lucy Foley "The Guest List"	0,4%
Stefanija Meiere "Aptumsums"	0,4%
Melissa Bashardoust "Girl, Serpent, Thorn"	0,4%
Hajime Isayama "Attack on Titan"	0,4%
Ēzopa fabulas	0,4%
Alice Oseman "Loveless"	0,4%
Gordon Randall Garrett "Out Like a Light"	0,4%
Ērina Hantere "Klanu suņi" (neprecizēts)	0,4%
Ērihs Marija Remarks "Trīs draugi"	0,4%
Māris Rungulis "Asins lietus"	0,4%
Ilze Enģele "Sektors 18-08"	0,4%
Džo Aberkrombijs "Sašķeltā jūra. Pusķēniņš"	0,4%
Jans Birks "Sāra un Sprogainis"	0,4%
Jū Nesbē "Asinis sniegā"	0,4%
Alice Oseman "Heartstopper" (neprecizēts)	0,4%
Dzintars Tilaks "Čomiņš"	0,4%
Antje Scillata "Maija un Mote"	0,4%
Lizija Harisone "Monstru skola"	0,4%
"Pusnakts saule" (neprecizēts)	0,4%
Inguna Leibus, Regīna Grigorjeva u.c. "Grāmatvedības pamati uzņēmumos"	0,4%
Inguna Bauere "Lizete, dzejniekam lamatā"	0,4%
Žils Verns "5 nedēļas gaisa balonā"	0,4%
Daniela Defo "Robinsons Krūzo"	0,4%
Mark Manson "Everything Is F*cked: A Book About Hope"	0,4%
Vex King "Good Vibes, Good Life: How Self-Love Is the Key to Unlocking Your Greatness"	0,4%
Rosārio Gomesa "Stāsti ar dvēseli"	0,4%
Patriks Ness "Haosa spēle" (neprecizēts)	0,4%
Kriss Ridels "Otolīne un Dzeltenā Kaķe"	0,4%
Viļjams Brūss Kamerons "Suņa ceļojums"	0,4%
Roberts Džordans "Pasaules acs"	0,4%
Kristīna Olsonē "Akmens enģeļi"	0,4%
Džeimss Bouvens "Ielas kaķis, vārdā Bobs"	0,4%
Romēns Puertolā "Neparastais ceļojums, kurā faķīrs iestrēga Ikea skapī"	0,4%
Džordžs Orvels "Dzīvnieku ferma"	0,4%
Kristīna Olsonē "Spoku mājiņas noslēpums"	0,4%
Alens Eskenss "Dzīve, kuru aprokam"	0,4%
Samanta Šenona "Sapņu staigātāja"	0,4%
Linda Nemiera "Kaķa lāsts" (neprecizēts)	0,4%
Linkolns Pīrss "Lielais Neits" (neprecizēts)	0,4%

Agata Kristi (neprecizēts)	0,4%
Alans Aleksands Milns "Vinijs Pūks un viņa draugi"	0,4%
Dens Brauns "Eņģeļi un demoni"	0,4%
Jillian Frost "Cruel Princes"	0,4%
Hjū Loftings "Stāsts par doktoru Dūlitlu"	0,4%
Holly Black "The Queen of Nothing"	0,4%
"Mīlestības rituāli" (neprecizēts)	0,4%
Kristīna Olsona "Hesterhillas noslēpums"	0,4%
Eleonora Portere "Pollianna" (neprecizēts)	0,4%
Daina Ozoliņa "Pandēmijas detektīvi"	0,4%
Aleksandrs Grīns "Dvēseļu putenis"	0,4%
Dzintars Tilaks "Papus Tru"	0,4%
Linda Nemiera "Rīgas raganas"	0,4%
Džordžs Semjuels Klāsons "Bagātākais vīrs Babilonijā"	0,4%
Laura Dreize "Naktstauriņš"	0,4%
"Pulss" (neprecizēts)	0,4%
Bārbele Kerckdorferē "WhatsApp meitenes" (neprecizēts)	0,4%
Dave Eggers "The Circle"	0,4%
Arno Jundze "Kristofers un Ēnu ordenis"	0,4%
Henriks Tamms "Nindzja Timijs" (neprecizēts)	0,4%
Silēna Edgāra, Pols Beorns "14-14"	0,4%
Sy Montgomery "The Soul of an Octopus: A Surprising Exploration into the Wonder of Consciousness"	0,4%
Kathleen Glasgow "Girl in Pieces"	0,4%
Valdis Rūmnieks "Atnācēju noslēpums"	0,4%
Sesila Bedkere "Silass un melnā ķēve"	0,4%
Lorena Olivera "Pirms es krītu"	0,4%
Džoanna Ketlīna Roulinga "Fantastiskās būtnes" (neprecizēts)	0,4%
Aleksanda Mariņina "Atspere peļu slazdam"	0,4%
Džeikobs Grejs "Zvērači" (neprecizēts)	0,4%
Valdis Rūmnieks, Andrejs Migla "Viestura zobens"	0,4%
Eriks Šmits, Džareds Koens "Jaunais digitālais laikmets"	0,4%
Enciklopēdija "Kas? Kur? Kad?" (neprecizēts)	0,4%
Toms Flečers "Ziemsvētkuzauris"	0,4%
Māris Rungulis "Lapsu kalniņa mīklas"	0,4%
Roalds Dāls "Matilde"	0,4%
"Rollija piedzīvojums" (neprecizēts)	0,4%
Deivids Valjamss "Dēmoniskā dentiste"	0,4%
Džeronīmo Stiltons (neprecizēts)	0,4%
Kimberly Joy Villanueva "The Bet"	0,4%
Kristīna Olsona "Zombiju drudzis" (neprecizēts)	0,4%
Lēna Koberbēla, Agnete Frīsa "Zēns kofērī"	0,4%
Stefanija Meiere "Krēsla" (neprecizēts)	0,4%
Jānis Einfelds "Dunduri un dēmoni"	0,4%
Eve Hietamies "Tētis uz pilnu slodzi"	0,4%
Steven Strogatz "Sync"	0,4%
Dens Brauns "Da Vinči kods"	0,4%
Laura Vilka "Apakšzemes leģendas" (neprecizēts)	0,4%
Dženifera Nivena "Mūsu spožās dienas"	0,4%
James Dashner "The Maze Runner" (neprecizēts)	0,4%

Anna Toda "After" (neprecizēts)	0,4%
Enida Blaitona "Slavenais piecnieks" (neprecizēts)	0,4%
Deivids Freičers "Zilie putni"	0,4%
Reičela Renē Rasela "Maksa Kramblija dēkas" (neprecizēts)	0,4%
"Violetas buras" (neprecizēts)	0,4%
Dereks Lendijs "Kaulainais detektīvs Blēžagabals Jaukums" (neprecizēts)	0,4%
Astrida Lingrēne "Grāmata par Pepiju Garzeķi"	0,4%
Astrida Lingrēne "Ronja - laupītāja meita"	0,4%
Deivids Valjamss "Gangsteromīte"	0,4%
Ērihs Kestners "Emīls un Berlīnes zēni"	0,4%
Rainbow Rowell "Fangirl"	0,4%
"Jaunākā tehnoloģija" (neprecizēts)	0,4%
"Brīnumu pasakas" (neprecizēts)	0,4%
Valdis Rūmnieks "Laika spēles"	0,4%

3.tabula **Pēdējā klausītā audiogrāmata.** Vairākatbilžu jautājums ($n=255$)

Nosaukums	Minētais biežums (%)
Džanni Rodāri "Sīpoliņa piedzīvojumi"	1%
Džoanna Ketlīna Roulinga "Harijs Poters"	1%
Džefs Kinnijs "Grega dienasgrāmata"	1%
Džoanna Ketlīna Roulinga "Ziemassvētku Cūks"	0,4%
Imants Ziedonis "Zaļā pasaka"	0,4%
Violetas buras	0,4%
Alans Aleksands Milns "Vinijs Pūks un viņa draugi"	0,4%
Haruki Murakami "Vienskaitļa pirmā persona"	0,4%
Neal Shusterman "Scythe"	0,4
Lucy Foley "The Paris Apartment"	0,4
Kiran Millwood Hargrave "The Girl of Ink and Stars"	0,4
Rūdolfs Blaumanis "Nāves ēnā"	0,4
Nora Ikstena, Vilipsons "Suņa dzīve. Stāsti un suneti"	0,4
Kristīna Olsone "Stikla bērni"	0,4
Anna Brigadere "Sprīdītis"	0,4
"Sniega Karaliene" (neprecizēts)	0,4
Leigh Bardugo "Six of Crows"	0,4
"Slash" (neprecizēts)	0,4
Podkāsts par psiholoģiju (neprecizēts)	0,4
Astrida Lingrēne "Grāmata par Pepiju Garzeķi"	0,4
Sāra Penipārkere "Pakss"	0,4
"Ledus sirds" (neprecizēts)	0,4
"Labs un ļauns" (neprecizēts)	0,4
Wim Hof "The Wim Hof Method: Activate Your Full Human Potential"	0,4
Ērina Hantere "Klanu kaķi" (neprecizēts)	0,4
Podkāsts (neprecizēts)	0,4
"Dots devējam atdodas" (neprecizēts)	0,4
Hjū Loftings "Stāsts par doktoru Dūlitlu"	0,4
André Aciman "Call Me By Your Name"	0,4
Dodija Smita "101 dalmācietis"	0,4
Sesila Bedkere "Silass un melnā ķēve"	0,4

4.tabula Trīs interesantas grāmatas. Vairākatbilžu jautājums (n=584)

Nosaukums	Minētais biežums (%)
Džoanna Ketlīna Roulinga "Harijs Poters"	15%
Džefs Kinnijs "Greģa dienasgrāmata"	12%
Reičela Renē Rasela "Nikijas dienasgrāmata"	5%
Ērina Hantere "Klanu kaķi"	4%
Arturs Konans Doils "Šerloks Holmss"	3%
Deivs Pilkijs "Dogmens"	3%
Deivs Pilkijs "Supervaronis Kapteinis Apakšbiksis"	2%
Kristīna Olsone "Stikla bērni"	2%
Zoži Saga "Meitene tīmeklī"	2%
Stefanija Meiere "Krēsla" (neprecizēts)	2%
Deivids Valjamss "Gangsteromīte"	2%
Džoanna Ketlīna Roulinga "Ziemassvētku Cūks"	2%
Anna Brigadere "Sprīdītis"	2%
Žils Verns "Kapteiņa Grantā bērni"	2%
Bārbele Kercdorfere "WhatsApp meitenes" (neprecizēts)	2%
Somans Čainani "Labā un Ļaunā skola" (neprecizēts)	2%
Anna Sjuēla "Melnais Skaistulis"	2%
Džeikobs Grejs "Zvērači" (neprecizēts)	2%
Klaivs Steiplzs Lūiss "Nārnijas hronikas" (neprecizēts)	2%
Kristīna Olsone "Hesterhillas noslēpums"	2%
Adam Silvera "They Both Die at the End"	2%
Bobijs Pīrss "Viljams Ventons" (neprecizēts)	2%
Colleen Hoover "It Ends with Us"	2%
Leigh Bardugo "Shadow and Bone"	1%
Linkolns Pīrss "Lielais Neits" (neprecizēts)	1%
Leigh Bardugo "Six of Crows"	1%
Henriks Tamms "Nindzja Timijs" (neprecizēts)	1%
Kristīna Olsone "Tukšās pils noslēpums"	1%
Džeimss Patersons, Kriss Tebetss "Pamatskola. Manas dzīves briesmīgākie gadi"	1%
Astrida Lingrēne "Ronja - laupītāja meita"	1%
Džons Klepfers "Zombiju mednieki" (neprecizēts)	1%
Džeina Šteinberga "Lasītāja"	1%
Alice Oseman "Solitaire"	1%
Māris Rungulis "Asins lietus"	1%
Žils Verns "Noslēpumu sala"	1%
Kristīna Olsone "Mūmijas mīkla" (neprecizēts)	1%
"Lieliskais piecinieks" (neprecizēts)	1%
Jurga Ville, Lina Itagaki "Sibīrijas haiku"	1%
Džons Grīns "Mūsu zvaigžņu vaina"	1%
Holly Black "The Folk of the Air" (neprecizēts)	1%
"Donalds Daks" (neprecizēts)	1%
Marks Tvens "Toma Sojera piedzīvojumi"	1%
Alice Oseman "Heartstopper" (neprecizēts)	1%
Valdis Rūmnieks "Ozola grāmata"	1%
Rūdolfs Blaumanis "Velnīņi"	1%

Entonijs Horovics "Aleks Raiders" (neprecizēts)	1%
Bjērns Sortlans, Timo Parvela, Pasi Pitkenens "Kepler62" (neprecizēts)	1%
Matss Strandbergs, Sāra Elfgrēna "Aplis"	1%
Deivids Valjamss "Pusnakts Banda"	1%
Enciklopēdija (neprecizēts)	1%
Kristīna Olsone "Ērgļuklints noslēpums"	1%
Deivids Valjamss "Dēmoniskā dentiste"	1%
Kriss Ridels "Ada un peles rēgs"	1%
Aleksandrs Grīns "Dvēseļu putenis"	1%
Deivids Valjamss "Mazais miljardieris"	1%
Nīls Geimens "Koralīna"	1%
Endijs Grifitss, Terijs Dentons "13 stāvu namiņš kokā"	1%
Liza Pīcone "Toms Geits" (neprecizēts)	1%
Sabrina, pusaugu burve (neprecizēts)	1%
Otrfrīds Preislers "Mazā raganiņa"	1%
Deizija Medousa "Burvju meža iemītnieki" (neprecizēts)	1%
Rensoms Rigss "Mis Peregrīnes nams brīnumbērniem" (neprecizēts)	1%
Mika Kerenens "Noslēpumainais puķu čiepijs"	1%
Džons Grišams "Teodors Būns" (neprecizēts)	1%
Kriss Ridels "Otolīne un Dzeltēnā Kaķe"	1%
Ohba Tsugumi "Death Note" (neprecizēts)	1%
Sylvain Neuvel "Waking Gods"	1%
Erina Morgensterna "Nakts cirks"	1%
Holly Smale "Geek Girl"	1%
Dzintars Tilaks "Čomiņš"	1%
Māris Rungulis "Lapsu kalniņa mīklas"	1%
Kristīna Olsone "Akmens eņģeļi"	1%
Dereks Lendijs "Kaulainais detektīvs Blēžagabals Jaukums" (neprecizēts)	1%
Kristīna Olsone "Zombiju drudzis" (neprecizēts)	1%
Dzintars Tilaks "Šausmiņa"	1%
Anna Sakse "Pasakas par ziediem"	1%
Timo Parvela "Ella" (neprecizēts)	1%
"Pīfa piedzīvojumi"	1%
Enida Blaitona "Piedzīvojumu sala"	0,4%
Enida Blaitona "Piedzīvojumu pils"	0,4%
"Purple sails" (neprecizēts)	0,4%
Vsevolod Nestaiko (neprecizēts)	0,4%
"Jaunākā tehnoloģija" (neprecizēts)	0,4%
Haruki Murakami "Vienskaitļa pirmā persona"	0,4%
Ian Fleming "Casino Royale"	0,4%
Lucy Foley "The Paris Apartment"	0,4%
Casey McQuiston "Red, White & Royal Blue"	0,4%
"A Moon so Black" (neprecizēts)	0,4%
Kiran Millwood Hargrave "The Girl of Ink and Stars"	0,4%
Mark Lawrence "Prince of Thorns"	0,4%
Rēli Reinausa "Marks, maģija un vilkate Vilma"	0,4%
Džeimss Heriots "Džeimsa Heriota suņu stāsti"	0,4%

Steven Strogatz "Sync"	0,4%
Reičela Renē Rasela "Maksa Kramblija dēkas" (neprecizēts)	0,4%
Sāra Penipārkere "Pakss"	0,4%
Agata Kristi "Slepkavība Austrumu ekspresī"	0,4%
Agata Kristi "Nāve uz Nīlas"	0,4%
Spoku stāsti (neprecizēts)	0,4%
Dāns Hējers "Sacīkstes ar nāvi un citi spoku stāsti"	0,4%
Jānis Poruks "Kauja pie Knipskas"	0,4%
Ērihs Kestners "Lidojošā klase"	0,4%
Onjali Raúf "The Boy at the Back of the Class"	0,4%
Kārena Makmanusa "Kāds no mums melo"	0,4%
Agnese Zarāne "Slīdošās kāpnes"	0,4%
Auniņš Šons (neprecizēts)	0,4%
Irene Trimble "Karību jūras pirāti" (neprecizēts)	0,4%
Māris Putniņš "Mežonīgie pīrāgi" (neprecizēts)	0,4%
Valdis Rūmnieks "Laika spēles"	0,4%
"Ledus sirds" (neprecizēts)	0,4%
Rouzija Benksa "Burvju rota. Brīnumprinceses"	0,4%
Rūse Lāgerkranca, Ēva Eriksone "Mana laimīgā dzīve"	0,4%
Meiteņu grāmata (neprecizēts)	0,4%
Jurga Sakalauskaite "Peļītes Spicītes aizraujošie piedzīvojumi"	0,4%
My Little Pony "Draudzība ir brīnums"	0,4%
Pavārgrāmata (neprecizēts)	0,4%
Dzintars Tilaks "Papus Tru"	0,4%
Rouzija Benksa "Apburtā pils. Noslēpumainā karaļvalsts"	0,4%
Hanss Kristians Andersens (neprecizēts)	0,4%
L.A. Casey "Dominic"	0,4%
Jennifer Beryl "Sex Pollen"	0,4%
"Spidey" (neprecizēts)	0,4%
Hanss Kristians Andersens "Īkstīte"	0,4%
"Dots devējam atdodas" (neprecizēts)	0,4%
Ričards Hemonds "Tas tik ir spēks!"	0,4%
"Grāmata par naudu" (neprecizēts)	0,4%
James Dashner "The Maze Runner" (neprecizēts)	0,4%
Larss Henriks Ulsens "Ēriks - cilvēka dēls"	0,4%
Lēlo Tungala "Biedrs bērns"	0,4%
Par mākslu (neprecizēts)	0,4%
Aleksandrs Grīns "Tobago"	0,4%
Valdis Rūmnieks, Andrejs Migla "Viestura zobens"	0,4%
George Friedman "The Next 100 Years: A Forecast for the 21st Century"	0,4%
Sesila Bedkere "Silass un melnā ķēve"	0,4%
"Rollija piedzīvojums" (neprecizēts)	0,4%
Agija Staka "Āpsēns Pēcis negrib mazgāties"	0,4%
"PAW Patrol: Ķepu patruļas piedzīvojumi"	0,4%
"Kucēni glābj Ziemassvētkus"	0,4%
Nicola Yoon "Everything, Everything"	0,4%
Māra Zālīte "Pieci pirksti"	0,4%

Manga "Solo Leveling" (neprecizēts)	0,4%
Manga "The Beginning After the End"	0,4%
Antuāns de Sent-Ekziperī "Mazais princis"	0,4%
"Vienradžu pils" (neprecizēts)	0,4%
Terijs Prečets "Mazie, brīvie ķipari"	0,4%
Anna Deila "Raganu čuksti"	0,4%
"Burvju parks" (neprecizēts)	0,4%
"Konfekšu ballīte" (neprecizēts)	0,4%
Kornēlija Funke "Tintes sirds"	0,4%
Rūse Lāgerkranca, Ēva Eriksons "Dzīve Dunnes skatījumā"	0,4%
"Roses on the Table" (neprecizēts)	0,4%
Ken Follett "Never"	0,4%
Pauls van Lons "Šausmu autobuss"	0,4%
Luīze Pastore "Pazudušais pērtiķis"	0,4%
Ērihs Kestners "35.maijs"	0,4%
Roberts Kijosaki, Šārona Lektere "Bagātais tētis, nabagais tētis"	0,4%
Jacob Schram "The essence of business"	0,4%
Džeina Klārka "Kaķu meitiņa Pūciņa. Daktare Mince steidz palīgā"	0,4%
Džeina Klārka "Daktare Mince steidz palīgā. Trusītis Salātiņš"	0,4%
Margita Auere "Maģisko zvēru skola. Bedres!"	0,4%
Līzelote Velskopfa "Harka – virsaiša dēls"	0,4%
Melānija Vanaga "Veļupes krastā"	0,4%
Lucy Foley "The Guest List"	0,4%
Karen McManus "You'll Be the Death of Me"	0,4%
Džordžs R. R. Mārtins "Troņu spēle"	0,4%
Sudraba Edžus "Dullais Dauka"	0,4%
Rory Power "Wilder Girls"	0,4%
Rory Power "Burn Our Bodies Down"	0,4%
Melissa Bashardoust "Girl, Serpent, Thorn"	0,4%
Alice Oseman "Loveless"	0,4%
Manga "Jujutsu Kaisen"	0,4%
"Butterfly Reign" (neprecizēts)	0,4%
Džesika Taunzenda "Brīnamkale. Moriganas Kraukles aicinājums"	0,4%
Matt Haig "The Midnight Library"	0,4%
Māris Rungulis "Pastaiga mirušo pilsētā"	0,4%
Māris Rungulis "Trīs nāves Mārtiņdienā"	0,4%
Enida Blaitona (neprecizēts)	0,4%
Džo Aberkrombijs "Sašķeltā jūra. Pusķēniņš"	0,4%
Harijs Kalniņš "Padomi mīļu un nerātņu kaķu saimniekiem"	0,4%
Jana Birks "Sāra un Sprogainis"	0,4%
Lūsija Moda Montgomerija "Anna no "Zaļajiem jumiem""	0,4%
Žaks Frīnss "Sestklasnieki neraud"	0,4%
Antje Scillata "Maija un Mote"	0,4%

"Zilā kalna puisis" (neprecizēts)	0,4%
Žiljēns Sandrels "Brīnumu istaba"	0,4%
Ilze Liliāna Millere "Safīru uguns"	0,4%
Vizma Belševica "Bille" (neprecizēts)	0,4%
Grāmatvedības pamati (neprecizēts)	0,4%
Uzņēmēju rokasgrāmata (neprecizēts)	0,4%
Hronikas (neprecizēts)	0,4%
Žils Verns "5 nedēļas gaisa balonā"	0,4%
Daniela Defo "Robinsons Krūzo"	0,4%
"Pastāsti, kāpēc!"	0,4%
Modes dienasgrāmata (neprecizēts)	0,4%
Glens Mērfijs "Vai uz visiem jautājumiem ir atbildes?"	0,4%
Henrijs Raiders Hegards "Ķēniņa Zālamana raktuves"	0,4%
Ulfs Starks, Anna Hēglunda "Proti svilpot, Juhanna?"	0,4%
Viktorija Eivjārda "Sarkanā karaliene"	0,4%
Džons Ronalds Rūels Tolkīns "Gredzenu pavēlnieks" (neprecizēts)	0,4%
Mark Manson "Everything Is F*cked: A Book About Hope"	0,4%
Holly Bourne "The Places Ive Cried in Public"	0,4%
Robins Šarma "Mūks, kurš pārdeva savu Ferrari"	0,4%
"Draudzības kaklarota" (neprecizēts)	0,4%
Rosārio Gomesa "Stāsti ar dvēseli"	0,4%
Patrick Rothfuss "The Wise Mans Fear"	0,4%
Patrick Ness "Chaos Walking"	0,4%
Hollija Veba "Kaķēns, kuru neviens negribēja"	0,4%
Jū Nesbē "Doktors Proktors" (neprecizēts)	0,4%
Sirī Petešena "Burbulis"	0,4%
Klāra Jarunkova "Vienīgā"	0,4%
Viljams Brūss Kamerons "Beilija stāsts. Aizraujošs stāsts par suni un viņa zēnu"	0,4%
Viljams Brūss Kamerons "Suņa ceļojums"	0,4%
Kristīna Olsone "Sudraba puisēns"	0,4%
Markuss Zusaks "Grāmatu zagle"	0,4%
Deivids Valjamss "Žurkburgers"	0,4%
Levs Tolstojs "Anna Karenina"	0,4%
Mihails Bulgakovs "Meistars un Margarita"	0,4%
Silvija Plāta "Stikla kupols"	0,4%
Kristīna Olsone "Spoku mājiņas noslēpums"	0,4%
Alens Eskenss "Dzīve, kuru aprokam"	0,4%
Andris Neiburgs "Stāsts par Tilli un Suņu vīru"	0,4%
Andruss Kivirehks "Lotes ceļojums uz dienvidiem"	0,4%
Alans Aleksands Milns "Vinijs Pūks un viņa draugi"	0,4%
Linda Nemiera "Kaķa lāsts" (neprecizēts)	0,4%
Urzula Poznanski "Erebos"	0,4%
Dens Brauns "Inferno"	0,4%
Patriks Ness "Nazis, ko neatlaist"	0,4%
Dave Eggers "The Circle"	0,4%
Elena Armas "The Spanish Love Deception"	0,4%
Dzimtes grāmata (neprecizēts)	0,4%

"Radīšana" (neprecizēts)	0,4%
Mika Kerenens "Nozagts oranžs divritenis"	0,4%
Eleonora Portere "Pollianna" (neprecizēts)	0,4%
Dorte Roholte "Vasara spoku hotelī"	0,4%
Kristine Nestlingere "Vaukšķis"	0,4%
Daina Ozoliņa "Pandēmijas detektīvi"	0,4%
Aivars Kļavis "Ceļš uz nezināmo zemi" (neprecizēts)	0,4%
Džeimss Patersons, Kriss Grābensteins "Dārgumu mednieki" (neprecizēts)	0,4%
"Stāsts par izmisuli" (neprecizēts)	0,4%
Linda Nemiera "Rīgas raganas"	0,4%
Valdis Rūmnieks "Madaras lādīte"	0,4%
Jonah Winter "The Little Owl & the Big Tree: A Christmas Story"	0,4%
Džordžs Semjuels Klāsons "Bagātākais vīrs Babilonijā"	0,4%
Laura Dreīže "Laimes monitorings"	0,4%
Kīra Kesa "Prinča līgava"	0,4%
Laura Dreīže "Nepabeigtais skūpstis"	0,4%
Andrejs Upīts "Sūnu ciema zēni"	0,4%
Žoržs Simenons "Tikšanās Ņūfaundlendā"	0,4%
"Pulss" (neprecizēts)	0,4%
Agata Kristi "Nevainības smagā nasta"	0,4%
Dženija Hana "Visiem zēniem, kurus esmu mīlējusi"	0,4%
Tracy Deonn "Legendborn"	0,4%
Colleen Hoover "Ugly Love"	0,4%
Colleen Hoover "Confess"	0,4%
Arno Jundze "Kristofers un Ēnu ordenis"	0,4%
Maks Bārnets, Džorijs Džons "Divi negantnieki"	0,4%
Silēna Edgāra, Pols Beorns "14-14"	0,4%
Roalds Dāls "Čārlijs un šokolādes fabrika"	0,4%
Karlo Kollodi "Pinokio"	0,4%
Džaneta Raizinga "Pija un Dramers"	0,4%
Lelde Kovaļova "Bezvēsts pazudušās"	0,4%
Sy Montgomery "The Soul of an Octopus: A Surprising Exploration into the Wonder of Consciousness"	0,4%
Edgars Katajs "Japāņu detektīvs"	0,4%
Taylor Jenkins Reid "The Seven Husbands of Evelyn Hugo"	0,4%
Rupi Kaur "Milk and honey"	0,4%
Valdis Rūmnieks (neprecizēts)	0,4%
Catherine Cookson "The Black Velvet Gown"	0,4%
Henry James "The Turn of the Screw"	0,4%
Helen Hoang "The Kiss Quotient"	0,4%
Mona Kasten "Save Me"	0,4%
Aleksanda Mariņina "Atspere peļu slazdam"	0,4%
Dženifera Greja "Kaķis Stiķis" (neprecizēts)	0,4%
Eriks Šmits, Džareds Koens "Jaunais digitālais laikmets"	0,4%
"Dune" (neprecizēts)	0,4%
Enciklopēdija "Kas? Kur? Kad?" (neprecizēts)	0,4%
Toms Flečers "Ziemsvētkuzauris"	0,4%

Vita Štelmahere "Piglas stāsti" (neprecizēts)	0,4%
Līne Knutsona, Pēteris Fredins "Mazais Alans - dzīvā antena"	0,4%
Roalds Dāls "Matilde"	0,4%
"Kaķītis" (neprecizēts)	0,4%
Filips Pulmans "Ziemeļblāzma"	0,4%
Ingo Zigners "Mazais pūķis Kokosrieksts" (neprecizēts)	0,4%
Džila Lūisa "Kucēnu akadēmija. Lūce un desu zaglis"	0,4%
Kimberly Joy Villanueva "The Bet"	0,4%
Eve Hietamies "Tētis uz pilnu slodzi"	0,4%
Dens Brauns "Da Vinči kods"	0,4%
Dženifera Nivena "Mūsu spožās dienas"	0,4%
Dženifera Smita "Iespēja iemīlēties no pirmā skatiena"	0,4%
"Trusītis Pēterītis" (neprecizēts)	0,4%
Imants Ziedonis "Krāsainās pasakas"	0,4%
Frančeska Saimona "Negantais Niks" (neprecizēts)	0,4%
Džims Smits "Es neesmu neveiksminieks"	0,4%
Deivids Freičers "Zilie putni"	0,4%
Timotejs Defombels "Tobijs Lolness"	0,4%
Mišela Peivere "Vilkabrālis"	0,4%
Astrida Lingrēne "Grāmata par Pepiju Garzeķi"	0,4%
Astrida Lingrēne "Meistardetektīvs Blumkvists" (neprecizēts)	0,4%
Īans Vaibravs "Mazā Vilka nelietību grāmata"	0,4%
Agnese Vanaga "Plastmasas huligāni"	0,4%
Manga "Steel Ball Run"	0,4%
Manga "Diamond Is Unbreakable"	0,4%
Manga "Vento Aureo"	0,4%
Rainbow Rowell "Fangirl"	0,4%

5. tabula Grāmata, ko vēlētos ieteikt draugiem. Vairākatbilžu jautājums (n=584)

Nosaukums	Minētais biežums (%)
Džefs Kinnijs "Grega dienasgrāmata"	2%
Džoanna Ketlīna Roulinga "Harijs Poters"	2%
Reičela Renē Rasela "Nikijas dienasgrāmata"	2%
Džoanna Ketlīna Roulinga "Ziemassvētku Cūks"	1%
Sūzena Kolinsa "Bada spēles"	1%
Deivs Pilkijs "Dogmens"	1%
Kristīna Olsone	1%
Leigh Bardugo "Six of Crows"	1%
Alice Oseman "Heartstopper"	1%
Colleen Hoover "It Ends with Us"	1%
Džeina Šteinberga "Lasītāja"	1%
Henriks Tamms "Nindzja Timijs" (neprecizēts)	1%
Ērina Hantere "Klanu kaķi" (neprecizēts)	1%
Kristīna Olsone "Mūmijas mīkla" (neprecizēts)	1%
Leigh Bardugo "Shadow and Bone"	1%
Arturs Konans Doils "Šerloks Holmss" (neprecizēts)	1%
Larss Henriks Ulsens "Ēriks - cilvēka dēls"	0,5%
Maks Bārnets, Džorijs Džons "Divi negantnieki"	0,5%
Žiljēns Sandrels "Brīnumu istaba"	0,5%
Patrick Ness "Chaos Walking"	0,5%
Laura Dreīže "Naktstauriņš"	0,5%
George Friedman "The Next 100 Years: A Forecast for the 21st Century"	0,5%
Riks Riordans "Persijs Džeksons" (neprecizēts)	0,5%
Manga "Solo Leveling" (neprecizēts)	0,5%
Kimberly Joy Villanueva "The Bet"	0,5%
Louisa May Alcott "Little Women"	0,5%
Alans Aleksands Milns "Vinijis Pūks un viņa draugi"	0,5%
Lelde Kovaļova "Bezvēsts pazudušās"	0,5%
Dzintars Tilaks "Čomiņš"	0,5%
Enciklopēdija "Kas? Kur? Kad?" (neprecizēts)	0,5%
Silēna Edgāra, Pols Beorns "14-14"	0,5%
"16 stāvu štābs" (neprecizēts)	0,5%
Sers Stīvs Sīvensons "Agata Mistērija" (neprecizēts)	0,5%
Lewis Carroll "Alices Adventures in Wonderland"	0,5%
Kriss Ridels "Ada un peles rēgs"	0,5%
Roberts Kijosaki, Šārona Lektore "Bagātais tētis, nabagais tētis"	0,5%
"Banka" (neprecizēts)	0,5%
Vizma Belševica "Bille" (neprecizēts)	0,5%
Zanna Deīvidsone "Brīnumainie vienradži"	0,5%
Roalds Dāls "Čārlijs un šokolādes fabrika"	0,5%
Deīvids Valjamss "Dēmoniskā dentiste"	0,5%
"Donalds Daks" (neprecizēts)	0,5%
"Draudzības kaklarota" (neprecizēts)	0,5%
"Dune" (neprecizēts)	0,5%
Aleksandrs Grīns "Dvēseļu putenis"	0,5%

Džons Ronalds Rūels Tolkīns "Gredzenu pavēlnieks" (neprecizēts)	0,5%
Timo Parvela "Ella Lapzemē"	0,5%
Enciklopēdijas (neprecizēts)	0,5%
Oīns Kolfers "Artēmijs Fauls"	0,5%
Rūse Lāgerkranca, Ēva Ēriksone "Mana laimīgā dzīve"	0,5%
Žils Verns "Kapteiņa Granta bērni"	0,5%
Nicola Yoon "Everything, Everything"	0,5%
Kristīna Olsona "Ērgļuklīns noslēpums"	0,5%
Deivids Valjamss "Gangsteromīte"	0,5%
Vex King "Good Vibes, Good Life: How Self-Love Is the Key to Unlocking Your Greatness"	0,5%
Džims Smits "Es neesmu neveiksmīnīks"	0,5%
Džonatans Svifts "Gulivera ceļojumi"	0,5%
Līzelote Velskopfa "Harka – virsaiša dēls"	0,5%
Māra Runguļa šausmu stāsti (neprecizēts)	0,5%
Matemātika 8.klasei (neprecizēts)	0,5%
"Jaunākā tehnoloģija" (neprecizēts)	0,5%
Emoji grāmata (neprecizēts)	0,5%
Kristīna Olsona "Hesterhillas noslēpums"	0,5%
Oļegs Rudņevs "Ilgais ceļš kāpās"	0,5%
Deivs Pilkijs "Supervaronis Kapteinis Apakšbiksis" (neprecizēts)	0,5%
Somans Čainani "Labā un Ļaunā skola" (neprecizēts)	0,5%
Arturs Silagailis "Latviešu leģions"	0,5%
Linkolns Pīrss "Lielais Neits" (neprecizēts)	0,5%
Reičela Renē Rasela "Maksa Kramblija dēkas" (neprecizēts)	0,5%
Rory Power "Wilder Girls"	0,5%
Aivars Kļavis "Ceļš uz nezināmo zemi" (neprecizēts)	0,5%
Māris Putniņš "Mežonīgie pīrāgi" (neprecizēts)	0,5%
Džesika Taunzenda "Brīnamkale. Moriganas Kraukles aicinājums"	0,5%
Romēns Puertolā "Neparastais ceļojums, kurā faķīrs iestrēga Ikea skapī"	0,5%
Mika Kerenens "Noslēpumainais puķu čiepiņš"	0,5%
Žils Verns "Noslēpumu sala"	0,5%
Laimens Frenks Baums "Oza zemes burvis"	0,5%
Daina Ozoliņa "Pandēmijas detektīvi"	0,5%
Dzintars Tilaks "Papus Tru"	0,5%
Jurga Sakalauskaite "Pelītes Spicītes aizraujošie piedzīvojumi"	0,5%
Astrida Lingrēne "Grāmata par Pepiju Garzeķi"	0,5%
Viktorija Eivjārda "Sarkanā karaliene"	0,5%
Jurga Ville, Lina Itagaki "Sibīrijas haiku"	0,5%
Alice Oseman "Solitaire"	0,5%
Kristīna Olsona "Stikla bērni"	0,5%
Dzintars Tilaks "Šausmiņa"	0,5%
Lucy Foley "The Guest List"	0,5%

Sy Montgomery "The Soul of an Octopus: A Surprising Exploration into the Wonder of Consciousness"	0,5%
Adam Silvera "They Both Die at the End"	0,5%
Marks Tvens "Toma Sojera piedzīvojumi"	0,5%
Bobijs Pīrss "Viljams Ventons" (neprecizēts)	0,5%
Dženija Hana "Visiem zēniem, kurus esmu mīlējusi"	0,5%
Bārbele Kercdorfere "WhatsApp meitenes" (neprecizēts)	0,5%
Toms Flečers "Ziemsvētkuzauris"	0,5%
Džons Klepfers "Zombiju mednieki" (neprecizēts)	0,5%